

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΔ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 1-15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1957 | ΑΡΙΘ. 1-2

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α'.

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀθήνησι 19ῃ Δεκεμβρίου 1956

Παναγιώτατε καὶ θεϊότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμένης Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὲ ἀδελφὲ ἡμῶν καὶ συλλειτουργῆ Κόριε Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» θεολογεῖ ὁ ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Δευρωτοῦ ἡμῶν ἀναπεσῶν Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης, ὁ τῆς ἀγάπης μαθητῆς καὶ διαπρύσιος ταύτης διδάσκαλος.

Ὁ ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν προκηρυχθεὶς ὡς Μεσίας, ὁ τῆς μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος Θεὸς ἰσχυρός, Ἐξουσιαστής, Ἄρχων εἰρήνης, Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ὁ τῶν Ἐθνῶν προσδοκώμενος, κλίνας οὐρανοὺς ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, ἀποκαταλλάσων τῷ Οὐρανίῳ αὐτοῦ Πατρὶ τὴν, δῆγματι ἁμαρτίας, πεσοῦσαν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν.

Ἄγγελοι ὕμνον θεσπέσιον προσήνεγκαν τῇ τοῦ Θεοῦ σαρκώσει, οὐρανοὶ ἀστέρα ὑπερφῶν προέβαλον, τὸ μέγα γεγονός διασαλπίζοντα, ἢ γῆ σπήλαιον ἠὲ ὑπὲρ πύλας πρὸς δοχὴν τοῦ παντὶ μὴ χωρομένου, τὸ δὲ ἀνθρώπων πολὺπλαγκτον γένος Μητέρα Παρθένον προσήνεγκε τῇ θεαίᾳ οικονομίᾳ, βουλῇ ἀνεξιχνίαστῳ τοῦ Θεοῦ.

Τοῦ ὑπὲρ νοῦν τούτου γεγονότος τὴν μνησίαν

καὶ αὐθις ποιούμεθα, εὐγνωμονοῦντες τῷ Εὐεργέτῃ Θεῷ, σαρκὶ δι' ἡμᾶς νηπιόσαντι.

Τοῦ ἐκ Παρθένου δὲ Μαρίας τεχθέντος Ἐμμανουήλ, τοῦ μεθ' ἡμῶν Θεοῦ, δεόμεθα ἐπὶ τῇ κορυφαίᾳ ταύτῃ ἐορτῇ, ἵνα ἐπιδαφιλεύῃ ἀκύμαντον τὸν πλοῦν καὶ εὐδρομον τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν τῆς Ἰερᾶς ὁλκάδος τῆς ἀπὸ τὴν οἰκουμένην Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, ὑπερτέραν ἀναδεικνύων αὐτὴν τῶν ἐναντίων ἀνέμων καὶ τῶν σκοπέλων, τῶν δὲ ἡγητόρων τῶν λαῶν, τῶν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ σεμνυνομένων διανοίγη τὸν νοῦν τοῦ συνιδεῖν τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον, καὶ ὅτι τὸ μελετᾶν ἄδικα, δικαίαν τοῦ Θεοῦ ἐπισπῶνται κρίσιν, καὶ τὴν εἰρήνην αὐτοῦ ἀποδιοπομποῦνται μακράν.

Τῇ καθ' Ὑμᾶς δ' Ἀγιωτάτῃ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ, Ὑμῖν τε, τῷ θείᾳ βουλή Προκαθημένῳ ταύτης, τῷ ἱερῷ κλήρῳ καὶ τῷ χριστεπώνυμῳ αὐτῆς ποιμνίῳ, ὁ χρόνος καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτοὺς ἰστών, ὑπέρχρονος καὶ ἄναρχος Θεός, δῶη τὸν ἀνατέλλοντα Νέον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ ἐνιαυτόν, μεστὸν θείων εὐλογιῶν καὶ πάσης ὑπὲρ νοῦν ἀνθρώπου ἀγαθωσύνης.

Καὶ αὐθις δ' αὐτὴν ἐορτίῳ καὶ ἀδελφικῷ κατασπαζόμεθα ἱερῷ φιλήματι καὶ διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Κυρίῳ ἀδελφός
καὶ ὅλος πρόθυμος

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ, Πρόεδρος

Ὅμοια Γράμματα ἐστάλησαν πρὸς πάντας τοὺς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας καὶ τοὺς Προέδρους τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Β'.

ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΝΤΕΡΒΟΥΡΙΑΣ

Labeth Palace, Δεκέμβριος 1956.

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Λαρόθρον

Μακαριώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατέράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ» ('Εβρ. 1, 1).

Ἀποτελεῖ ἐγκάρδιον εὐχαρίστησιν διὰ καθ' ἕνα-στον ἔτος ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ στέλλουν χριστιανικὰς εὐχὰς πρὸς τοὺς ἀδελφούς των ἐν τῇ πίστει εἰς Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ κόσμος ἀποκαλύπτει καθ' ἑκάστην ἡμέραν διὰ ἔχει ἀνάγκην σωτηρίας ἀπὸ τὰ ἐγωϊστικὰ αὐτὰ καὶ μικρὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν ἀναστάτῳσιν καὶ λύπην καὶ θλίψιν. Μὲ τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν θαυμασιῶν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς ἕλης ὁ κόσμος ἀναπτύσσεται μὲ φόβον καὶ τρόμον, διότι λείπει εἰς τοὺς ἀνθρώπους πνευματικὴ δύναμις διὰ νὰ θέσουν τὰς ἀνακαλύψεις των πρὸς κοινὸν ὄφελος καὶ πρὸς εὐγενεῖς προϋποθέσεις. Οὐδέποτε μέχρι σήμερον ὑπῆρξαν τόσο πρόσφυγες εἰς τὸν κόσμον ὅσοι σήμερον. Σπανίως ἀπανθρώπια ἀνθρώπων ἔγινε τόσο φανερὰ εἰς βάρος ἀνθρώπων.

Ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τούτου ἔρχεται τὸ φῶς ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ γεννηθέντος ἐν τῇ Φάτινῃ. Ἐν μέσῳ ἐγωϊστικῆς νυκτὸς ἔρχεται ἡ ἡλιακὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, κομιζούσης τὴν ἀγῆν μιᾶς νέας ἐλπίδος καὶ νέων δυνατοτήτων. Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν τοῦ Κυρίου σὰς εὐχομαι, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, καὶ ἐνὼν τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Θεὸν μὲ τὰς Ὑμετέρας. Ὡς Χριστιανοὶ πρέπει νὰ εἴμεθα τὸ ἅλας τῆς γῆς καὶ εὐχομαι ὅπως ἡ ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ ἀδελφοσύνη ἡμῶν βοηθήσῃ νὰ σώσωμεν ἀνθρώπους καὶ τὸν κόσμον ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας των καὶ νὰ ἀνοίξωμεν τοὺς ὀφθαλμούς των νὰ ἴδουν τὴν σωτηρίαν, τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς φέρει εἰς ἡμᾶς.

Παρακαλῶ, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, δεχθῆτε τὰς ἀδελφικὰς μου εὐχὰς. Εὐχομαι δι' Ὑμᾶς καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν σας ἐνούμενος μεθ' Ὑμῶν καὶ ὄλων τῶν Οὐρανίων δυνάμεων κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀγγελικῆς φῶδης: «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς Εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Εἰλικρινῶς Ὑμέτερος καὶ ἀγαπητὸς
ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

GEOFFRY

Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας
Πριμᾶτος πάσης Ἀγγλίας καὶ Μητροπολίτης

Γ'.

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου 1956.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Χάριτα
Τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντερβουρίας
Πριμᾶτον πάσης Ἀγγλίας καὶ Μητροπολίτην
κ. κ. Geoffry.

Ἐλάβομεν τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν γράμμα τῆς Ὑμετέρας Χάριτος, ὅπερ εἶναι εὐχαιρικὸν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν μεγάλων τούτων ἑορτῶν, καί, εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ἐκφράζομεν Ὑμῖν τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὰς εὐχὰς Ὑμῶν, καὶ ἀντενυχόμεθα τῇ Χάριτι Ὑμῶν πᾶσαν εὐλογίαν τοῦ δι' ἡμᾶς νηπιῶσαντος Θεοῦ ἐφ' Ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔργον, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς δόξαν Χριστοῦ.

Ὅντως, Ἀδελφέ, σήμερον, ὡς ἐν τῇ ἐπιστολῇ Ὑμῶν, ἀναφέρετε, θλίψις καὶ ταλαιπωρία πολλὰ ἔχουσι καταλάβει πολλοὺς χριστιανούς ἐν τῷ κόσμῳ πληθυσμούς, καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐμπαίζεται ἡ ἀγάπη καὶ ἡ δικαιοσύνη, τὰς ὁποίας ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς διδάσκει εἰς τὸ Ἱερόν Αὐτοῦ Ἐυαγγέλιον, πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐν τῇ ζωῇ τῶν Κρατῶν.

Ἐμπαίζεται, ἀτυχῶς, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Ἱεροῦ Ἐυαγγελίου, ὑπὸ ἀνθρώπων πιστευόντων εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐχόντων τὴν Βίβλον ὡς καθημερινὸν ἀνάγνωσμα, καὶ οὕτω πως χρίζει ὁ Διάβολος ἐπὶ τῇ καταπατήσῃ τῶν θείων ἀληθειῶν τοῦ Βρέφους τῆς Βηθλεέμ, τὸ ὁποῖον κρούει, ἵνα χρησιμολοιῶσιν χωρὶον ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης, κρούει, λέγομεν, εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀρχηγῶν Χριστιανικῶν Κρατῶν, ἵνα εὐρη εἴσοδον διὰ τοῦ Ἐυαγγελίου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ δὲν ἀνοίγονται, ἀτυχῶς, αἱ καρδίαι αὐταί, διότι δὲν ἔχουσι ἐξ ὁλοκλήρου ἀφιερῶσθαι εἰς Αὐτὸ καὶ εἰς τὸ ἄγιον θέλημά Του.

Ἄς εὐηγηθῶμεν, Ἀδελφέ, ἵνα ἡ ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Λυτρωτοῦ, καὶ ὁ ἀκολουθῶν ταύτην ἄσθηρ τῆς Βηθλεέμ, φωτίσῃ τὰς καρδίας τῶν ἡγητόρων τῶν Χριστιανικῶν λαῶν, ἵνα διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν ἀποδείξωσιν ὅτι ἀγαπῶσι τὸν Θεόν, ἐφαρμοζόντες τὰς περὶ ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης ἐντολὰς Αὐτοῦ.

Τῆς Ὑμετέρας Χάριτος

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ Ἀδελφὸς

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΔΩΡΟΘΕΟΣ.

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

'Αριθ. Πρωτ. 2615

'Ο 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών Δωρόθεος

Πρὸς τὸ εὐσεβὲς ποιμνιον
τῆς 'Ιερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

'Η 'Αγία ἡμῶν 'Εκκλησία, ἡ πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφός, συνεκάλεσεν ἡμᾶς σήμερον, ἵνα εορτάσωμεν τὸ μέγα ἱστορικὸν γεγονός, τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ πραγματοποιηθεῖσαν πρὸ χιλίων ἑνεακοσίων πενήκοντα ἕξ ἐτῶν, ἐν Βηθλεὲμ τῆς 'Ιουδαίας.

Τὸ γεγονός τοῦτο, μοναδικὸν εἰς τὴν 'Ιστορίαν σύμπαντος τοῦ κόσμου, ἀπέβη τὸ κεντρικὸν σημεῖον, πέριξ τοῦ ὁποῖου ἐξειλίχθη ἢ πρὸ αὐτοῦ 'Ιστορία καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτᾶται ἡ μετ' αὐτὸ τοιαύτη.

Πράγματι. Πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον, ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τῆς δημιουργίας καὶ καθ' ἑξῆς, ἐπερίμεναν τὴν πραγματοποίησιν τοῦ πανανθρωπίνου πόθου, δηλαδὴ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ μετ' αὐτήν, ὡς διὰ συνθήματος αἰανίου κύρους, ἔπαυσαν νὰ περιμένουν Ἀνθρωπὴν, διότι ἐν τῷ 'Ιησοῦ Χριστῷ ἦλθεν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὕρη τὴν λύτρωσιν ἢ τὴν δύναμιν νὰ πλησιάσῃ τὸν Θεόν. Ἀδύνατος φύσει ὁ ἄνθρωπος, παλαιῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ζωῆς, πίπτων εἰς σφάλματα, καὶ μαστιζόμενος ἐκ τῶν τύψεων τῆς συνειδήσεως, ποθῶν βίον ἀνώτερον καὶ ζητῶν τοῦ Θεοῦ τὴν ἐνίσχυσιν ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ βίου, εἶδεν ἐν τῷ ἐνανθρωπήσαντι Χριστῷ τὴν λύσιν πάντων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ προβλημάτων, καὶ εἶδε διὰ μίαν ἀκόμην φορᾶν τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοιαν καὶ ἀπέραντον ἀγάπην.

'Ἦλθε, λοιπόν, ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, πρὸς μίμησιν τῶν ἔργων Αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ τελικῷ σκοπῷ ἐπικρατήσεως ἐπὶ τῆς γῆς τῆς βασιλείας Αὐτοῦ, βασιλείας ἀγάπης πάντων πρὸς πάντας, καὶ εἰρηρικῆς πρὸς ἀλλήλους συμβιώσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποβῇ ἡ γῆ ἐπίγειος οὐρανός, καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἀγγέλων βιοτή.

'Οπως δέ, πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τὸ κῆριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς ἀνθρωπότητος ὑπέρχεν ἢ προσδοκία Αὐτοῦ, οὕτω πως μετὰ τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν Αὐτοῦ, σύμπασα ἡ ἀνθρωπότης, καὶ μάλιστα ἡ εἰς Χριστὸν πιστεύουσα καὶ λατρεύουσα Αὐτῷ, στρέφει τὴν προσοχὴν αὐτῆς πρὸς τὸ θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεὲμ, καὶ ἐκ τοῦ Ἐδαγγελίου Αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἀφήκεν ὡς κώδικα ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ἀντλεῖ τὰ διδάγματα ἐκεῖνα, διὰ τῶν ὁποῖων ὁ ἄνθρωπος εὐ-

ρίσκει τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ προορισμόν, καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.

Καὶ ὁσάκις μὲν ὁ ἄνθρωπος, ὡς μονάς, ἢ ομάδες ἀτόμων ἠκολούθησαν ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ζωῆς αὐτῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Ναζωραίου 'Ιησοῦ, εὐρέθησαν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ διέλθωσιν ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καὶ ἐν εἰρήρῃ διηκεῖ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους. 'Οσάκις ὁμως ἀφήκαν νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμός, ὁ καταδικαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ, συνετέλεσαν ὥστε νὰ δημιουργηθῶσιν ἀτομικὰ πνευματικὰ νανάγια, καὶ ἀκαταστασία καὶ μάχαι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

'Αλήθεια τοῦτων τὰ σύγχρονα γεγονότα. Σήμερον σύμπας ὁ κόσμος ζῆ ἐν ἀγωνίᾳ περὶ τῆς αὔριον, ἀπὸ ἐπόμενης εἰρηρικῆς συμβιώσεως τῶν λαῶν ἢ κηρύξεως πολέμου, μετὰ τῶν ὁποῖων συνεπακολουθοῦσι πολλὰ τὰ δεινὰ. Ἡ δὲ αἰτία τῆς ἀγωνίας ταύτης τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι οὗτοι ἐξήτησαν τὴν λύσιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν οὐχὶ εἰς τὸν αἰώνιον καὶ ἀσφαλῆ κώδικα τοῦ Ἐδαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ εἰς τὸ δίκαιον τῶν ἀνθρωπίνων ἐφαρμάτων κλίσεων καὶ ῥοπῶν. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐπικρατήσῃ εἰρήνη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰρήνη μεταξὺ τῶν κρατῶν, ὅταν δὲν ἐγκολπωθῶσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κράτη, τὸ ἄγγελμα τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖον ἔψαλλον οἱ Ἄγγελοι κατὰ τὴν νύκτα τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀνθρωποῦ; Ἡ εἰρήνη τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κρατῶν δὲν εἶναι λόγος κενός. Προϋποθέτει βίωσιν τῶν διδαγμάτων τοῦ Σωτῆρος, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσιν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῶν πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους. 'Οπως δὲ οὐδένα βιάζει ὁ Χριστὸς ἵνα ἀκολουθήσῃ Αὐτῷ, οὕτω πως ὡς ἀναπόφευκτος συνέπεια ἐπακολουθεῖ ἢ κακοδαιμονία πάντων τῶν μὴ συμμορφουμένων πρὸς τὰς ἐντολὰς Αὐτοῦ.

'Η σημερινὴ μεγάλη εορτὴ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον παρέχει τὴν εὐκαιρίαν ἵνα ἕκαστος καὶ ἅπαντες ὁμοῦ, ἄτομα καὶ ἔθνη καὶ λαοὶ τῆς γῆς, συγκρίνωσι τὰ φρονήματα καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ καὶ συμμορφωθῶσιν ἀπολύτως πρὸς αὐτήν.

'Η παρούσα λαμπρὰ ἡμέρα διδάσκει διὰ τῆς ἀγομένης εορτῆς, ὅτι τότε θὰ καταπαύσωσιν οἱ πόλεμοι καὶ αἱ ἔριδες, ὅταν νόμος ἐν ἀνθρώποις ἐπικρατήσῃ τὸ 'Ιερὸν Ἐδαγγέλιον, ὅταν παύσωσιν αἱ ἀδικίαι, ὅταν ἡ ἀγάπη ὡς ὁ ἥλιος ἐπιλάμῃ εἰς τὸν βίον πάντων. 'Ο Ἀνθρωπὴς ἔφερε τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐδαμοῦ ἀλλαγῆς εὐρίσκεται αὕτη εἰ μὴ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν θεῶν ἐντολῶν Αὐτοῦ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων.

'Ο ἐνανθρωπήσας Θεὸς ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν τὴν λύτρωσιν καὶ ἐδίδαξεν ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ ἰδιάζον γνώρισμα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Διὰ τοῦτο ὅσοι ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν καὶ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ 1957

Εύρισκόμεθα και πάλιν εμπροσθεν τῆς ἀνατολῆς τοῦ νέου ἔτους, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Παναγίου Θεοῦ, ὁ Ὅποιος συντηρῶν τὸν ὕπ' αὐτοῦ δημιουργηθέντα κόσμον, χαρίζει εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ὑπαρξιν, καὶ τὰ μέσα πρὸς συνέχισιν τῆς πορείας αὐτοῦ, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου προορισμοῦ του.

Χθὲς ἀπεχαιρέτησαμεν τὸν παρελθόντα ἐνιαυτὸν καὶ ἀνεπολήσαμεν τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ λαβόντα χώραν γεγονότα. Σήμερον δὲ ὑποδεχόμεθα, ἐν εὐχαίς, τὸν καταλαβόντα τὴν θέσιν τοῦ προκατόχου ἔτους νέον ἐνιαυτὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι συνέχεια τῶν χιλιάδων ἐτῶν, τὰ ὁποῖα ἀριθμοῦνται ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καὶ καθ' ἑξῆς μέχρι τῆς σήμερον.

Ἄς εἶναι εὐλογημένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος καὶ τὰ ἔτη ἄφθονα χορηγεῖ εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου ἔτους εὐλογεῖ, ἐφ' ὅσον θερμαί πρὸς αὐτὸν αἱ ἰκεσίαι τῶν πιστῶν ὁπαδῶν του ἀπευθύνονται, ἵνα τὸ νέον ἔτος φέρῃ πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶσαν εὐλογίαν καὶ εὐδοκίαν αὐτοῦ.

Ἰστάμεθα πρὸ τοῦ νέου ἔτους, τὸ ὁποῖον ἀριθμοῦμεν, ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ μόνου Λυτρωτοῦ, φέρει τὸν ἀριθμὸν 1957. Κάλιστα ἔπραξεν ὁ χριστιανικὸς κόσμος νὰ θέσῃ ἀφετη-

διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν, ἔχουσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ τίμιοι αὐτῶν ἀγῶνες θὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, διότι ἀπορρέουσιν ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Εἴμεθα δὲ βέβαιοι καὶ ἀκραδάντως πιστεύομεν, καὶ ὡς πραγματικότητα βλέπομεν τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν ἡμῶν ἀπὸ τῆς καταδυναστεύσεως αὐτῶν ὑπὸ Χριστιανῶν, ἐκτραπέντων τῆς διδασκαλίας τοῦ νηπιάσαντος Θεοῦ, περὶ προσωπικῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐλευθερίας. Ὑπὲρ τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν ἡμῶν εὐχόμεθα σήμερον, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ, καὶ ὑπὲρ ὧν πάνταν, δεόμενοι τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ, ἵνα τούτοις μὲν δωρήσῃται τὴν ἐλευθερίαν ὑπὲρ τῆς ὁποίας σθεναρῶς καὶ ἐνδόξως ἀγωνίζονται, ὅμῃν δὲ ἐπιδαφιλεύσῃ πᾶσαν εὐλογίαν καὶ θεῖαν δωρεάν, ἀπορρέουσαν ἀπὸ τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος καὶ τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ, παντὶ δὲ τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν ἵνα πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἱερῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν τῇ 25 Δεκεμβρίου 1956.

Εὐχέτης πάντων ὧν πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν,
† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ρίαν ἀριθμήσεως τῶν ἐτῶν τὸ μέγιστον τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας γεγονός, δηλαδή τὴν ἔλευσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον. Τί μέγιστον ἀνέμενεν ἡ ἀνθρωπότης ἢ τί ὑπέροχον ἠδύνατο νὰ προσδοκᾷ ἀπὸ τὴν συναραστροφῆν τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων; Ἐκτοτε, ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ, τὰ διατρέξαντα δύο περίπου χιλιάδες ἔτη φέρουσι τὴν σφραγίδα καὶ τὸ ἐμβλημα τὸ χριστιανικόν. Οὐχ ἤττον φέρουσι καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ἀπειθαρχήτου ἀνθρωπίνης καρδίας, καὶ οὕτω πως τὰ ἔτη ταῦτα, καλούμενα σωτήρια ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, παρουσιάζουσι καὶ στίγματα τῶν ἀνθρωπίνων ἐγωισμῶν μετὰ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν πικρῶν συνεπειῶν. Ἀλλὰ τὰ γινόμενα οὐκ ἀπογιγνόνται καὶ κατέλαβον τὴν θέσιν των εἰς τὰς σελίδας τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας. Εἴθε δὲ νὰ ἀφίσωσι ζωηρὰ τὰ διδάγματα αὐτῶν, ὥστε τὸ νέον σωτήριον ἔτος νὰ μὴ ἐμφανίσῃ ἱστορίαν ἀνθρωπίνων ἀδικιῶν καὶ στεναγμῶν καὶ αἱμάτων καὶ δακρύων καὶ διωγμῶν, ὅπως τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ἡγέτας τῶν λαῶν νὰ μὴ ἐπιτρέψωσι νὰ ἀμαυρωθῇ ἡ ἔτησία χρονικὴ περίοδος, ἡ ἀπὸ σήμερον ἀρχομένη, ὑπὸ τῶν κακιῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουσι τὸ παρελθὸν ἔτος. Κυρίως μεγίστη εἶναι ἡ ἐν προκειμένῳ εὐθύνῃ τῶν ἡγετῶν λαῶν χριστιανικῶν, διότι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ὁ ἐγκέφαλος τοῦ πολιτισμοῦ ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἡ καρδιά, ἡ ὁποία πρέπει νὰ πάλλεται καὶ νὰ ζωογονῇ ἅπαντας τοὺς λαοὺς καὶ τὰς φυλάς τῆς γῆς ἀπάσας.

Εἴμεθα βεβαιότεροι καὶ τοῦ βεβαίου, ὅτι ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος ὑποδέχεται σήμερον τὸ νέον ἔτος, θὰ ζήσῃ ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐν χαρᾷ κατ' αὐτό, ὅταν στρέψῃ ἀτενῶς καὶ ἀνυποκρίτως τὴν προσοχὴν αὐτοῦ πρὸς τὸ θέλημα τοῦ χορηγοῦ τῶν ἐτῶν Θεοῦ, καὶ ζήσῃ συμφώνως πρὸς αὐτό. Μυριόλεκτος ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἀτυχῶς δὲν γίνεται σεβαστὴ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων.

Εὐχόμεθα ἐπὶ τούτοις ὅπως τὸ Παρῆλλημιον αἷτημα τῆς αὐτοδιαθέσεως τῆς μαρτυρικῆς μεγαλονήσου Κύπρου εὐρῇ τὴν δικαίωσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καὶ ὅπως ὁ γενναῖος Ἑλληνικὸς τῆς νήσου ταύτης πληθυσμὸς πανηγυρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ, ἡ ὁποία εἶναι διδάγμα τοῦ χριστιανικοῦ ἡμῶν πολιτισμοῦ.

Δόξῃ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἀνατέλλοντα νέον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ ἐνιαυτὸν πάροχον παντὸς ἀγαθοῦ ἐπὶ τὸ εὐσεβὲς Ἔθνος ἡμῶν.

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Αριθ. { Πρωτ. 2772
Διεκπ. 1577

'Αθήνησι 10-12-1956

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 888

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους 'Ιεράρχας
τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος

Κατὰ τὸ ἔτος 1938, διὰ πρώτην φοράν, εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπὸ τῆς 'Ιεραῖς Συνόδου, ἡ σύγκλησις τοῦ Α' Συνεδρίου τῶν 'Ιεροκλήρων τῆς 'Αγιοτάτης 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, καὶ κατηρτίσθη τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ κανονισμὸς αὐτοῦ, ἐκαλοῦντο δὲ εἰς τὰς 'Αθήνας οἱ 'Ιεροκήρυκες διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν. (Βλέπε Πρακτικὰ 'Ι. Συνόδου τῆς ΠΑ' Περιόδου, ΞΑ' Συνεδρία, τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1938, παράγραφος 11).

'Ατυχῶς ὁμως ἐματαιώθη ἡ σύγκλησις αὐτοῦ, λόγῳ τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ ἀειμνήστου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν κυροῦ Χρυσόστομου.

'Ἐκτοτε δὲν ἀπησχολήθη ἡ 'Ιερά Σύνοδος περὶ τὸ θέμα τοῦτο, μέχρι τῆς Συνεδρίας αὐτῆς τῆς 17ης 'Οκτωβρίου ἐ. ἔ., κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος αὐτῆς 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν κ. Δωρόθεος εισηγήθη εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην συγκλήσεως Συνεδρίου τῶν 'Ιεροκλήρων.

'Ἡ 'Ιερά Σύνοδος, ἀκούσασα τῆς εισηγήσεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου αὐτῆς, ἀπεφάσισε νὰ συγκαλέσῃ Συνέδριον 'Ιεροκλήρων, καταρτίσασα Συνοδικὴν 'Επιτροπὴν προγραμματισμοῦ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Ὅτι, μετὰ σχετικὴν εἰσηγήσιν τῆς διαληφθείσης Συνοδικῆς 'Επιτροπῆς, ἀπεφάσισε τὰ κάτωθι, ἅτινα ἀνακοινῶ τῇ Σεπτῇ 'Ιεραρχίᾳ, ἵνα λάβῃ γνώσιν αὐτῶν καὶ ἐνεργήσῃ συμφῶν τούτοις:

α) 'Απαντες οἱ 'Ιεροκήρυκες, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς 'Ιεράς Μητροπόλεις τῆς 'Αγιοτάτης 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, οἱ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος διωρισμένοι καὶ οἱ Βοηθοὶ τοιοῦτοι (τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας), οἱ Στρατιωτικοὶ 'Ιεροκήρυκες καὶ οἱ τῶν Φυλακῶν, θὰ συμμετάσχωσιν ὑποχρεωτικῶς τοῦ Συνεδρίου.

β) 'Ἡ 'Αποστολικὴ Διακονία τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος θὰ φιλοξενήσῃ ἐν τοῖς καταλύμασιν αὐτῆς τοὺς 'Ιεροκήρυκας. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν διαθέτουσι στέγην εἰς τὰς 'Αθήνας, ὑποχρεοῦνται νὰ δηλώσωσι τοῦτο εἰς τὴν 'Ιεράν Σύνοδον, ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν, ἵνα γνωρίζῃ ἡ 'Ιερά Σύνοδος τὸν ἀριθμὸν κληνῶν, τὰς ὁποίας θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ διαθέσῃ συνολικῶς ἢ 'Αποστολικὴ Διακονία.

γ) Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θὰ ἀρχίσωσι τὴν 28ην 'Ιανουαρίου, ἡμέραν Δευτέραν, τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1957 καὶ θὰ διαρκέσωσιν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

Τὴν πρωτὰν τῆς 28ης 'Ιανουαρίου θὰ τελεσθῇ πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία εἰς τὸν Καθεδρικὸν 'Ιερόν Ναὸν τῶν 'Αθηνῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας θὰ κηρύξῃ τὸ Θεῖον Λόγον εἰς τῶν 'Ιεροκλήρων, ὁρισθεὶς ὑπὸ τῆς 'Ιεραῖς Συνόδου. 'Ἡ δμιλία θὰ μεταδοθῇ ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν 'Αθηνῶν.

Κατὰ τὰς ὑπόλοιπους ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου θὰ ἀναγινώσκηται ὁ Ὅρθρος τῆς ἡμέρας ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τῆς 'Ιεραῖς Μονῆς Πετράκη.

'Ἐν συνεχείᾳ, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας, θὰ λάβῃ χώραν εἰδικὴ τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, τὸ τυπικὸν μέρος τῆς ὁποίας ἀνέλαβε νὰ καταρτίσῃ ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων.

Εὐθὺς μετὰ τὴν τελετὴν ταύτην, ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν, Πρόεδρος τῆς 'Ιεραῖς Συνόδου κ. Δωρόθεος, θὰ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν, θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἀνακοίνωσις τῆς 'Ἡμερησίας Διατάξεως, καὶ τέλος θὰ παρατεθῇ τράπεζα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παρακαθήσωσιν ὁ Μακαριώτατος, οἱ Σεβασμιώτατοι Σύεδροι καὶ οἱ Σύεδροι 'Ιεροκήρυκες. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ὁ Μακαριώτατος θὰ προσφωνήσῃ τοὺς 'Ιεροκήρυκας, θὰ ἀντιφωνήσῃ δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁριζόμενος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ταύτης θὰ εἶναι ἐλεύθερον, ἵνα δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς Συνέδρους νὰ γνωρίσωσιν ἀλλήλους καὶ νὰ ἀνταλλάξωσι σκέψεις καὶ γνώμας.

δ) 'Απὸ τῆς ἐπομένης ἡμέρας, Τρίτης 29ης 'Ιανουαρίου, ἀρχοῦνται αἱ τακτικαὶ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου. Αἱ Συνεδριάσεις θὰ γίνωνται τὴν πρωτὰν καὶ τὴν ἐσπέραν, θὰ ἀναπτύσσωνται δὲ δύο θέματα ἡμερησίως. 'Ἡ ὑπὸ τοῦ δμιλητοῦ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος θὰ διαρκῇ τὸ πολὺ μέχρι 40' τῆς ὥρας, μεθ' ἣν θὰ ἐπακολουθῇ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὰ θέματα ἅτινα θὰ ἀναπτυχθῶσιν, ἡ 'Ιερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν τὰ ἑξῆς:

1) Ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος, τῇ 28ῃ 'Ιανουαρίου, εὐθὺς μετὰ τὴν διαληφθεῖσαν ἀνωτέρω τελετὴν, θὰ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου καὶ 'Ικαρίας κ. Εἰρηναῖος θὰ εισηγήθῃ τὸ θέμα «Τὸ Κήρυγμα ἐντὸς τῆς Ὁρθοδόξου 'Εκκλησίας».

2) Τὴν πρωτὰν τῆς Τρίτης 29ης 'Ιανουαρίου, ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων, θὰ ἀναπτύξῃ τὸ θέμα «Ὁ 'Ιεροκλήρως καὶ οἱ ἐργάται».

3) Τὴν πρωτὰν τῆς Τετάρτης, 30 'Ιανουαρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας θὰ ἀναπτύξῃ τὸ θέμα «Ὁ 'Ιεροκλήρως καὶ αἱ προπαγάνδα τῶν ἑτεροδόξων».

4) Τὴν πρωτὰν τῆς Πέμπτης, 31ης 'Ιανουαρίου,

δ Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Παναγιώτης Τρεμπέλας, θὰ ἀναπτύξῃ θέμα ἀναφερόμενον εἰς τὴν διακονίαν, τὴν τεχνικὴν καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ Κηρύγματος.

5) Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας καὶ ὥρας, θὰ ἀναπτύξωσι, ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ κάτωθι Ἱεροκήρυκες τὰ ἐξῆς θέματα:

Ἀρχιμ. Δεωνίδας Παρασκευόπουλος (Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης) «Ὁ Ἱεροκήρυξ καὶ ὁ Κομμουνισμός».

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Δεληγιαννόπουλος (Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀργολίδος) «Ὁ Ἱεροκήρυξ καὶ ἡ φιλανθρωπία».

Ἀρχιμ. Γεώργιος Δημόπουλος (Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας - Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης) «Τὸ κοινωνικὸν περιεχόμενον τοῦ κηρύγματος».

Ἀρχιμ. Δοσίθεος Ἀνδριανόπουλος (Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος) «Ὁ Ἱεροκήρυξ καὶ ἡ διαπαιδαγώγησις τῆς νεολαίας» (Κατηχητικά Σχολεῖα κλπ.).

Ἀρχιμ. Παῦλος Σοφὸς (ἀπεσπασμένος παρὰ τῆ Στρατιωτικῆ Σχολῆ τῶν Εὐελπίδων) «Τὸ Κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγον ἐν τῷ Στρατεύματι».

Περαιτέρω, ἐντέλλονται ἅπαντες οἱ Ἱεροκήρυκες, δι' ἑμῶν, ἵνα ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐτοιμάσῃ, πρὸς εἰσήγησιν, θέμα τῆς ἐκλογῆς καὶ προτιμήσεως αὐτοῦ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μνημονευόμενων θεμάτων, καὶ ὑποβάλλῃ τοῦτο τῇ Ἱ. Συνόδῳ, μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου, προσεχοῦς ἔτους, πρὸς ἐπιλογὴν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν θεμάτων καὶ εἰσήγησιν, μετ' ἐγκρισίν αὐτῆς. Τὸ θέμα θὰ εἶναι σχετικὸν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἱεροκήρυκος καὶ πρὸς τὴν πείραν αὐτοῦ ὡς ἐργάτου τοῦ Θεοῦ λόγου.

Ταῦτα ἀνακοινοῦσα ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, παρακαλεῖ ὑμᾶς, ἵνα εὐθὺς ἅμα τῇ λήψει τῆς παρουσίας Ἐγκυκλίου, καταστήσῃτε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς γνωστὸν εἰς τοὺς παρ' ὑμῖν τακτικὸς Ἱεροκήρυκας, εἰς τοὺς Βοηθοὺς τοιοῦτους (τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας), εἰς τοὺς διωρισμένους ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ὑμῶν Στρατιωτικοὺς Ἱεροκήρυκας καὶ εἰς τοὺς τοιοῦτους τῶν Ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι, ἀπάντων τούτων ὑποχρεομένων ἵνα, ὡς προανεφέρθη, ἐνεργήσωσι συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω Συνδικαῖς ἐντολαῖς.

† Ὁ Ἀθηνῶν Δωρόθεος, Πρόεδρος

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Προκόπιος

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος

† Ὁ Σερρών καὶ Νιγρίτης Κωνσταντῖνος

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακείμ

† Ὁ Δράμας Γεώργιος

† Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Δαμασκηνὸς

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης

Ἀριθ. { Πρωτ. 2773
Διεκπ. 1578

Ἀθήνησι τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1956

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 889

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τὸ σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ ἄλλοτε καὶ δὴ καὶ ἐπ' ἐσχάτων, ἠσχολήθη, ὡς γνωστὸν, περὶ τὸ θέμα τῆς προετοιμασίας συγκλήσεως Διορθοδόξου Προσυνόδου, πρὸς προπαρασκευὴν τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ὁρέποτε, καὶ ὅτε ἤθελεν εὐδοκῆσει ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁ Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας, σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εἰς τὰ ἀνταλλαγέντα ἐν ἔτει 1952 γράμματα, μεταξὺ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εἰς ἀπάντησιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἔχοντος τὸ προνόμιον ἐκ τε τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς πράξεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ νὰ πρωτοστατῇ εἰς τοιαῦτα ζητήματα, ἐτονήθη καὶ ὑπεγραμμίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναβολῆς τῆς συγκλήσεως τοιαύτης Πανορθοδόξου Προσυνόδου, ἐνεκα τῶν συγχρόνων δυσκόλων συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διαβιοῦσιν αἱ Ἐκκλησίαι, καὶ σύμπας ὁ κόσμος γενικώτερον.

Τούτου ἐνεκεν καὶ τὸ σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου τοῦ 1952 Ἐγκυκλίου Γράμματος Αὐτοῦ πρὸς τὰς Πατριαρχικὰς καὶ Αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ὅπως ἀναβληθῇ κατ' ἀνάγκην, «ἢ τῆς Προσυνόδου σύγκλησις», παρεκάλεσε δὲ ταύτας ἵνα καταρτίσωσιν Ἐπιτροπὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μελέτης τοῦ Καταλόγου τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης Προσυνόδου συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸν ὁποῖον κατήρτισεν ἡ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει κατὰ τὸ ἔτος 1930 συνελθοῦσα Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, εὐθὺς ἅμα τῇ λήψει τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ ὡς ἄνω Γράμματος, κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ἀνασυνέταξε τὸν διαληφθέντα Κατάλογον τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης Προσυνόδου συμπάσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸν καταρτισθέντα ἐν ἔτει 1930 ὑπὸ τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.

Τὸν ἀνασυνταχθέντα τοῦτον Κατάλογον τῶν θεμάτων τῆς Διορθοδόξου Προσυνόδου, μήπω λαβόντα τὴν δεδικτημένην αὐτοῦ μορφήν, ἡ εἰρημένη Ἐπιτροπὴ ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς μελέτην καὶ ἐγκρίσιν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 3ῆς τρέχοντος μηνός, λαβοῦσα γνώσιν τοῦ Καταλόγου, ἐπέφερεν τροποποιήσεις τινάς, καὶ ἐγκρίνασα αὐτὸν ἀκολουθῶσα, ἐν τε τῷ συνόλω αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς ἐπιμέρους, ἀπεφάσισεν ἵνα κοινοποιήσῃ τοῦτον α) τῇ Σεπτῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ β) τοῖς κ. κ. Καθηγηταῖς ἀμφοτέρων τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, καὶ τοῖς ὁμοτίμοις τοιοῦτοις, ἐπὶ τῷ σκοπῷ μελέτης αὐτοῦ, καὶ ἀναπτύξεως τῶν τυχόν ἀποφύων καὶ γνωμῶν ἐπ' αὐτοῦ.

Ταῦτα ἀνακοινοῦσα ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, παρακαλεῖ

ὡμᾶς, ἵνα τὸν συνημμένον τῇ παρούσῃ Συνοδικῇ Ἐγκυκλίῳ Κατάλογον θεμάτων τῆς Διορθοδόξου Προσυνόδου, μελετήσητε καὶ ἵνα τυχὸν παρατηρήσεις ὑμῶν ἐπ' αὐτοῦ, προσθήκατε θεμάτων ἢ ἀφαιρέσεις θεμάτων κλπ. γνωρίσητε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, δι' ὑπομνήματος ὑμῶν ἐπὶ αἰτιολογικοῦ τῶν ἀπόψεων ὑμῶν, καὶ πρὸς τοῦτοις ἀναφέρητε Αὐτῇ ἐὰν εὐαρεστήσθε νὰ διαπραγματευθῆτε ἐπιστημονικῶς θέμα τι ἐκ τοῦ Καταλόγου ἢ προτεινόμενον τυχὸν παρ' ὑμῶν, καὶ ποῖον τοῦτο, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀποκτήσεως τελειωτικῆς μορφῆς τοῦ Καταλόγου καὶ θέσεως αὐτοῦ ὑπ' ὄντιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, δημοσιεύσεως δὲ τῶν σχετικῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων πραγματειῶν, πρὸς περαιτέρω ἐπιστημονικὴν ἐπεξεργασίαν, ἐν τῷ περιοδικῷ «Θεολογία»

Αἰ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἀπαντήσεις ὑμῶν, δέον νὰ ὑπογραμμισθῇ, ὅτι τυχάνουσιν ἀπαραίτητοι.

† Ὁ Ἀθηνῶν Δωροθέος, Πρόεδρος
 † Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Προκόπιος
 † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος
 † Ὁ Σερραίων καὶ Νιγηρίτης Κωνσταντῖνος
 † Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἰερόθεος
 † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακεῖμ
 † Ὁ Δράμας Γεώργιος
 † Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος
 † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Δαμασκηνός
 Ὁ Ἀρχιερατικοὶ
 Ἀρχ. Χρυσόστομος Θέμελης

Κοινοποιήσεις:

Κοιν. Κοιν. Καθηγητᾶς ἐν ἐνεργείᾳ
 καὶ ὁμοτίμους τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιερατικοὶ
 Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης

Κατάλογος

Θεμάτων Πανορθοδόξου Προσυνόδου ἐπεξεργασθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Μελέτης τῶν εἰρημμένων θεμάτων.

Κεφάλαιον Α'.

Ζητήματα Πίστewος καὶ δόγματος.

1. «Καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τοῦ δόγματος ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου, καὶ σύνταξις Ὁρθοδόξου Ὁμολογίας πίστεως».
2. «Διακρίβωσις τῆς περὶ τοῦ Κανόνος τῶν βιβλίων τῆς Π. Διαθήκης Ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως».

Κεφάλαιον Β'.

Ζητήματα λατρείας.

1. «Μελέτη τῆς Λειτουργικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὥστε αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι νὰ κινῶνται ἐντὸς αὐτῆς».
2. «Μελέτη τῶν μέσων πρὸς ἀναζωογόνησιν τοῦ Μοναχικοῦ θεσμοῦ».

3. «Τὰ Ἀγιογραφικὰ ἀναγνώσματα ἐν τῇ θείᾳ Λατρείᾳ».
4. «Καθορισμὸς τοῦ τυπικοῦ τῆς ἀνακηρόξεως Ἀγίων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».
5. «Αἰ νηστεία ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».
6. «Μελέτη τῶν μέσων πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς κατὰ παράδοσιν βυζαντινῆς τέχνης, ἐν ταῖς διαφόροις αὐτῆς ἐκφάνσεσιν, ἦτοι Ἐκκλησιαστικῇ Μουσικῇ, Εἰκονογραφίᾳ, Ἀρχιτεκτονικῇ καὶ τῇ τέχνῃ τῶν ἱερῶν Ἀμφίων καὶ Σκευῶν».

Κεφάλαιον Γ'.

Ζητήματα Διοικῆσεως καὶ εὐταξίας.

1. «Καθορισμὸς τῶν ὄρων τῆς ἀνακηρόξεως καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τινὸς ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γενικῶς σήμερον ἀνεγνωρισμένων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς ἀμοιβαίαν κανονικὴν Κοινωνίαν καὶ πρὸς ἀποδόκιπον τοῦτων συμμετοχὴν εἰς τὰς Πανορθοδόξους συνελεύσεις καὶ τὰς Συνόδους. Ὁσαύτως καθορισμὸς τῶν ὄρων ἀναγνωρίσεως Ἐκκλησίας τινὸς ὡς αὐτόνομου».
2. «Κωδικοποιήσις τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Κανονικῶν διατάξεων, ἵνα τύχωσιν ἐν καιρῷ τῆς ἐγκρίσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου».
3. «Μελέτη τῆς σημερινῆς πράξεως ἐν ταῖς κατὰ τόπους Ἐκκλησίαις ὡς πρὸς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, ὡς πρὸς τοὺς λόγους τοῦ διαζυγίου, καὶ ὡς πρὸς τὴν νόμιμον τοῦτων διαδικασίαν. Ὁσαύτως μελέτη τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θὰ ἐπιτενηθῇ, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, ὁμοιόμορφος ὡς πρὸς τὰ ἄνωθι πράξις ἐν τῇ καθόλου Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».
4. «Διοργάνωσις τῶν Πνευματικῶν Δικαστηρίων, κατὰ τρόπον εἰ δυνατόν, ὁμοιόμορφον, ἐν τῇ καθόλου Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ καταρτισμὸς Ἐκκλησιαστικῆς Ποινικῆς Δικονομίας».
5. «Σχέσις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Πολιτείαν, τὸ ἔθνος, τὴν Κοινωνίαν, καὶ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα».

Κεφάλαιον Δ'.

Σχέσεις Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας.

1. «Ἀνάγκη στενωτέρων σχέσεων καὶ τακτικῶν ἐπαφῶν τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο μέσα, ἐν οἷς ἡ ἀνταλλαγὴ σπονδαστῶν ὑποτρόφων μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἢ ἀμοιβαία ἐπίσκεψις διαφορῶν ἀποστολῶν ἐκ Κληρικῶν, Καθηγητῶν τῆς Θεολογίας, καὶ Ἱεροκηρύκων χάριν πληρεστεράς ἐπικοινωνίας καὶ ἡ δραστηριωτέρα συνεργασία τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν ζητήμασι πνευματικοῖς, ἠθικοῖς καὶ κοινωνικοῖς, ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν».
2. «Μόρφωσις τοῦ Κλήρου (θεολογικῇ καὶ ἱερατικῇ) καὶ ὀργάνωσις αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς Ἐκκλησίας».
3. «Συνέδρια τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας».

ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝ. ΚΙΝΗΣΙΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΙΚΑΡΙΑΣ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΔΡΟΣ

'Εν 'Αθήναις τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου 1956

Πρὸς
τὴν 'Αγίαν καὶ 'Ιερὰν Σύνοδον

Μακαριώτατε Πρόεδρε,

Εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς 'Επιτροπῆς ἐπὶ τῶν σχέσεων τῆς 'Ημετέρας 'Εκκλησίας πρὸς τὰς Ξένας 'Εκκλησίας δὲν εἶχον λάβει μέρος, ἐν ᾧ ἤμην καὶ ἐγὼ μέλος αὐτῆς, καὶ τοῦτο διότι παρουσιάσθη κώλυμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνήθην νὰ παρακάμψω. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν 'Ιερὰν Σύνοδον νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ὑποβάλω εἰς αὐτὴν τὰς κατωτέρω σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουν τὴν γνώμην μου ἐπὶ τοῦ θέματος, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων τῆς 'Επιτροπῆς.

I.

Τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς τῆς ἡμετέρας 'Εκκλησίας καὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ εἶδους αὐτῆς τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν, εἴτε εἰς τὰς συγκλήσεις τῶν Γενικῶν Συνελεύσεών του, εἴτε εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν 'Επιτροπῶν του, ὡς εἶναι μία 'Ενενηκονταμελής καὶ ἡ ἄλλη ἢ Δωδεκαμελής 'Εκτελεστικὴ 'Επιτροπὴ, τὸ θέμα αὐτὸ δὲν ἔχει συζητηθῆ ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου, καὶ δὲν ἔχει ληφθῆ ἕως τὰρα συγκεκριμένη ἀπό-

φασιν. Μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν σύγκλησιν τῆς 'Ιεραρχίας, ὁπότε ἐξητάζετο τὸ ζήτημα τῆς ἐκχωρήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων εἰς ἀκτήμονας καλλιεργητάς, παρεμπιπτόντως εἶχε γίνῃ λόγος περὶ τῆς θέσεως τῆς ἡμετέρας 'Εκκλησίας ἀπέναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν, καὶ ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν 'Αρχιερέων εἶχεν ἐκδηλωθῆ ὑπὲρ τῆς ἀποχῆς τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν εἰς τὰ λεγόμενα χριστιανικὰ συνέδρια Οἰκουμενικοῦ χαρακτῆρος λόγω τῆς κυριαρχίας εἰς αὐτὰ ἐνὸς παμπρωτοσταυτικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ δὲν εἶχε διατυπωθῆ ἡ γνώμη τῆς 'Ιεραρχίας ὡς ἀπόφασις, διότι ἠρονήθη νὰ πράξῃ τοῦτο ὁ τότε Πρόεδρος τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου Σπυρίδων. Τὸ ζήτημα ἔκτοτε παρέμεινεν εἰς ἐκκρεμότητα. Πάντως οὔτε εἰς τὸ Λονδὸν τῆς Σουηδίας οὔτε εἰς τὸ 'Εβανστον τῆς 'Αμερικῆς, ὅπου συνεκλήθησαν συνέδρια τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως, μετέσχον 'Αρχιερεῖς τῆς ἡμετέρας 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

'Ἦδη ἡ ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου ὀνομασθεῖσα 'Επιτροπὴ ἐπὶ τῶν σχέσεων τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον, ἐξήνεγκε γνώμην καὶ αὐτὴν οὐκ ἀπαμνηστέα, ὅτι δέον νὰ γίνῃ πρότασις παρὰ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου, ὅπως τροποποιηθῆ ἡ δογματικὴ βάση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν. Ἡ βάση αὕτη ἐκφράζεται εἰς τὴν ἐξῆς πρότασιν: «Πίστις εἰς τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν καὶ Σωτῆρα». Ἡ τροποποίησις τῆς ὀφείλει νὰ γίνῃ διὰ τῆς προσθήκης τῆς πίστεως εἰς «τὴν 'Αγίαν Τριάδα». 'Εάν παρελείφθῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ πίστις εἰς τὴν 'Αγίαν Τριάδα, τοῦτο ἔγινε διὰ νὰ καταστῇ δυνατόν νὰ μετα-

4. «'Εξέυρεσις τρόπου συνεργασίας τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἀθεϊσμοῦ καὶ τῶν διαφόρων πεπλανημένων συστημάτων, πνευματισμοῦ κλπ.»

Κεφάλαιον Ε'.

Σχέσεις τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας πρὸς τὰς 'Ετεροδόξους.

1. «Σχέσεις τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας πρὸς τὰς ἑτεροδόξους 'Εκκλησίας ἐν τε τῇ 'Ανατολῇ καὶ τῇ Δύσει, ἦτοι:
- α'. Σχέσεις ἐν πνεύματι ἀγάπης, ἥτις κατὰ τὸν 'Απόστολον «πάντα ἐλπίζει», μετὰ τῶν 'Ετεροδόξων 'Εκκλησιῶν (Κοπτῶν, 'Ιακωβιτῶν, 'Αρμενίων, 'Αβησσυνῶν, Νεστοριανῶν, Παλαιοκαθολικῶν), δεῖσαι τείνουσι νὰ προσεγγίσωσι πρὸς τὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν καὶ δὲν ἐνεργοῦσι προσηλυτισμὸν μεταξὺ τῶν 'Ορθοδόξων».
- β'. «Σχέσεις προφυλάξεως καὶ ἀμύνης κατὰ τῶν 'Ετεροδόξων, ὅτινες ἐνεργοῦσι προσηλυτισμὸν καὶ προσπαθοῦσι καθ' οἰονδήποτε τρόπον νὰ βλάψωσι τὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν (Ρωμαιοκαθολικισμός,

- Ὀνιτισμός, Προτεσταντισμός, Χιλιασμός, κλπ)».
- γ'. 'Αποσαφήνισις καὶ εὐθυγράμμισις τῶν σχέσεων πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν 'Εκκλησιῶν καὶ γενικῶς τὴν Οἰκουμενικὴν κίνησιν, ἰδιαίτερος δὲ πρὸς τὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς «πίστις καὶ τάξις».
2. «Μελέτη τοῦ ζητήματος ποῖοι τῶν Αἰρετικῶν καὶ τῶν Σχισματικῶν δέον νὰ γίνωνται δεκτοὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας διὰ βαπτίσματος, ποῖοι διὰ χρίσματος καὶ ποῖοι διὰ λιβέλλου».
3. Τὸ κῦρος τῆς 'Ιερωσύνης τῶν 'Ετεροδόξων, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν 'Αγγλικανῶν».

Π α ρ ἄ ρ τ η μ α.

«'Εκπροσώπησις τῶν Ἀδοτοκεφάλων 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν ἐν τῇ μελλούσῃ Προσυνόδῳ καὶ καθορισμὸς διαδικασίας τῶν συζητήσεων καὶ τοῦ τρόπου λήψεως τῶν ἀποφάσεων».

'Ακριβὲς ἀντίγραφον

'Ο 'Αρχιεραρχία
'Αρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης.

σχουν εις την Οικουμενικήν Κίνησιν ὡς ὀργανικά μέλη και οἱ Ἀντιτριαδικοί, ὡς εἶναι οἱ Κονάκιοι, οἱ Μενονίται, οἱ Βαπτισταί, ὁ Στρατός τῆς Σωτηρίας και ἄλλοι. Ἡ συμπαρεδρία ὅμως τῶν Ἀντιτριαδικῶν και ἡ ἐξίσωσις των πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς ἀποδεχομένους τὸν ἀληθῆ χριστιανικὸν Θεόν, τὴν Ἁγίαν Τριάδα και τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου, ὡς τὸ ἡμεῖς ἠμεῖς αἱ μεγάλα Οἰκουμενικαὶ και Τοπικαὶ Σύνοδοι, εἶναι ἀπαράδεκτος. Οἱ Ἀντιτριαδικοὶ ἀρνούμενοι τὴν Ἁγίαν Τριάδα ἀρνοῦνται κατ' ἀνάγκην και τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἢ δεχόμενοι τὴν θεότητα Του δὲν τὴν θεωροῦν ὡς θείαν πραγματικότητα, ὡς τὴν ἐκλαμβάνει τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Κατὰ τοὺς Ἀντιτριαδικούς, ὁ Χριστὸς εἶναι ἄνθρωπος θεωθεὶς λόγω τῆς ἀγιότητος τοῦ βίου Του και τῆς ὑψηλῆς Του διδασκαλίας. Τοῦτο εἶναι ἀντικρὸν ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὡς ἄνω Συνόδου, ἢ ὅποια ἐβεβαίωσε τὸ θεϊκὸν κῆρος τοῦ Χριστοῦ. Ἀπέκτησε δὲ αὐτὴ, ὅπως και ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὡς πρὸς τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ δόγματος τῆς θεανδρικῆς ὑποστάσεως τοῦ Χριστοῦ παγκόσμιον σημασίαν, διότι εἰς τὴν θεανδρικήν προσωπικότητα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὑπετάγη ἡ Ἱστορία και ὑψίσταται διὰ τοῦτο ἄχρι σήμερον ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῆς ἀπολυτρώσεως, ἢ θρησκεία τῆς Ἐλευθερίας φωτισομένης ἀπὸ τὴν θείαν Χάριν και ἐκχεομένης εἰς σχήματα και μορφὰς ἀνωτέρου πολιτισμοῦ τῶν λαῶν.

Πῶς ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ εἰσῆγησις, ὅπως τροποποιηθῇ ἡ δογματικὴ βᾶσις τοῦ καταστατικοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως και χωρὶς νὰ ἀναμένεται ἡ ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως νὰ γίνεταί ἡ ἀποδοχὴ ὡς εἰσῆγησις συμμετοχῆς τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας διὰ τῶν ἱεραρχῶν τῆς εἰς τὰ συνέδρια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὸ τὸ σημερινὸν σχῆμα τῆς λειτουργίας του; Ἐπρεπε νὰ ψηφισθῇ ἡ τροποποίησις, νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ στοιχεῖον τῆς πίστεως εἰς τὸ δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος και ὕστερον ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία θὰ ἐστάθμιζε τὰς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ ἐνεφανίζετο ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις, και τότε θὰ ἔκρινεν ἂν ἠδύνατο νὰ συμμετάσχη και κατὰ ποῖον τρόπον εἰς τὰς συγκεντρώσεις και τὰς συνεδρίας αὐτῆς.

II.

Ἄς ἔχη ὑπ' ὄφει τῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος και τοῦτο, ὅτι ὁ ἐκλιπὼν Μητροπολίτης Θυατείρων Γερμανὸς εἰς μίαν συνεδρίαν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀμστερνταμ, ὡς εἰς τῶν προέδρων τῆς, ἐπρότεινεν ὅπως περιληφθῇ εἰς τὴν γνωστὴν δογματικὴν φράσιν τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν βᾶσιν τῆς συγκροτήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου και τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Πατρός, νὰ τροποποιηθῇ δηλαδὴ ἡ δογματικὴ βᾶσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου ὁδῶς: «Πίστις εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα και εἰς τὸν Χριστὸν ὡς Θεὸν και Σωτῆρα». Καὶ ἐνῶ ἐσημειώθη ἡ πρότασις αὐτὴ, ἐν τούτοις παρέμενεν ἡ δογματικὴ βᾶσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου ὡς εἶχεν ἐξ ἀρχῆς διατυπωθῇ και τοῦτο ἵνα μὴ ἀποχωρήσουν οἱ Ἀντιτριαδικοί,

οἱ ὅποιοι ἀριθμοῦνται εἰς χιλιάδας, ὅπως και τώρα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι ζήτημα ἐὰν θὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις περὶ προσθήκης εἰς τὴν δογματικὴν φράσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου «ἡ πίστις εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα».

Ἄλλὰ διατί θὰ ἔπρεπε νὰ προτείνωμεν ἡμεῖς τὴν διεύρυνσιν τῆς δογματικῆς βᾶσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου; Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι εἶχον τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τούτου Ὄργανισμοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ προβοῦν οἱ ἴδιοι εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς θεμελιώδους πίστεως τοῦ σχηματισμοῦ του και εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ τροποποίησις μὲ τὴν προσθήκην τοῦ ὀνόματος τῆς Ἁγίας Τριάδος, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ παροραθῇ και τοῦτο τὸ γεγονός, ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία και κατ' ἐπέκτασιν αὐτῆς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον τὰ ἡμίσην και πλέον τῶν Ἱεραρχικῶν τῆς μελῶν ἔχον τὴν πνευματικὴν των ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, θεωρεῖται ὡς ἡ Σεβασμία Μήτηρ τῶν Ὁρθοδόξων Ἀὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν και ἔχει τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν ἀπέναντί των. Εἶναι δὲ τοῦτο μέγα ἠθικὸν κεφάλαιον. Θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ περιφρονηθῇ τοῦτο, ἐὰν εἰς μέγала διεκκλησιαστικά και παγχριστιανικά ζητήματα, ὡς εἶναι και αἱ ὑποθέσεις τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία εὐρίσκετο εἰς συνεννόησιν και συμφωνίαν πρὸς τὰ ὀρθόδοξα Πατριαρχεῖα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, πρὸς τὰς Ἀὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας περὶ τοῦ τρόπου και τοῦ εἶδους τῆς συμμετοχῆς τῆς εἰς τὰ συνέδρια αὐτὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Οὕτω θὰ ἐσώζετο τὸ κῆρος τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας και ἡ ἡγετικὴ τῆς θέσις ἐντὸς τῆς πανορθόδοξου συνειδήσεως.

III.

Ἐτερον ζήτημα σπουδαιότατον, ποὺ προκαλεῖ ἐπιβαλλομένη ἐπιφύλαξιν ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν Ἱεραρχῶν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι και τὸ θέμα τῆς μᾶς Ἁγίας Καθολικῆς και Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Προτεσταντικὸς κόσμος δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ θεῖος θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀνεύρεται εἰς τὴν πρεσβυγενῆ Ἐκκλησίαν ὡς εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν Προτεσταντῶν ἡ Ἐκκλησία εἶναι θρηματισμένη εἰς τόσα τεμάχια, ὅσα εἶναι αἱ διάφοροι χριστιανικαὶ ὁμολογίαι και αἵρέσεις. Τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν εἶναι μὲν ἴδια Ἐκκλησία, ἀλλὰ ἐν εἶδος μεθόδου, ἐνὸς μέσου πρὸς ἐνεπρόετησιν τῆς Παγκοσμίου Ἐκκλησίας, ὡς ἀναφέρει τοῦτο ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου Visser't Hooft εἰς τὴν γαλλιστὶ ἐκδοθεῖσαν πραγματεῖαν του («Le Conseil Oecumenique des Eglises», σελ. 15), ἀλλ' ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον δύναται, ἐὰν εὐδοκήσῃ ὁ Θεός, νὰ ἐκφράξῃ πολλάκις τὴν ἐνωσίαν και τὴν ἀξίαν τῆς μᾶς Ἁγίας Καθολικῆς και Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Una Sancta. Τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ τεῖνῃ νὰ ἀποβῇ μίαν ἡμέραν ἡ Una Sancta. Θὰ κατορθωθῇ

δὲ τοῦτο ὅταν τὰ μέλη του βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον κατανοήσουν τὴν ἀξίαν του καὶ τοὺς σκοποὺς του. Ἐὰν τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον, ὡς λέγει ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, ἀρηθῆ νὰ ἐνεργῆ ὡς ὄργανον τῆς Una Sancta δὲν ἔχει κανένα μέλλον («si le Conseil refuse d'agir comme un organe de l'Una Sancta, il n'a aucun avenir», σελ. 20). Ἡ γνώμη τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως περὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου ἐν σχέσει πρὸς τὴν Μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν δὲν εἶναι γνώμη τοῦ οἰουδήποτε ἐκ τῶν διαμαρτυρομένων χριστιανῶν, ἀλλὰ σημαίνοντος παράγοντος τοῦ Συμβουλίου, ποὺ ἀποκαλύπτει τὴν βαθεῖαν γραμμὴν τῶν ἐπιδιώξεων αὐτοῦ. Τοῦτου δεδομένου, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συμπαρασταται καὶ νὰ συμπράττη Ὁρθόδοξος Ἱεράρχης εἰς ἓνα Ὄργανισμὸν Ἐκκλησιαστικόν, ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως Νικαίας — Κωνσταντινουπόλεως, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἀποτελεῖ θεμελιῶδες ἄρθρον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ πίστις εἰς Μίαν Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Αὕτη διεφυλάχθη διὰ μέσου τῶν Αἰώνων διὰ τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς τῶν Ἐπισκόπων μεταδιδόντων τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς διαδόχους των, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Ἐκκλησία, ὡς πίστις καὶ Πνεῦμα Ἅγιον νὰ παραμένῃ ἀναλλοίωτος, γνησίως Ἀποστολικὴ καὶ Καθολικὴ συνεχίζουσα εἰς τὸν κόσμον, ἄνευ διακοπῆς τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποιος παραμένει ἡ Κεφαλὴ τῆς, ὁ αἰώνιος Καθοδηγητῆς τῆς. Ἄρα καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ ἀποχὴ τῶν Ὁρθοδόξων Ἱεραρχῶν καὶ Κληρικῶν ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἐπιβεβλημένη καὶ πᾶσα σχέσις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πρὸς αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ρυθμίζεται κατ' ὅσον ἐννοήσεως καὶ συμφωνίας μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

IV.

Εἶναι λίαν ἐπιθυμητόν, ἵνα τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν προήγῃ ἱκανοποιητικῶς τὴν ἐνωτικὴν του προσπάθειαν μετὰ τῶν ποιικιλονόμων προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν. Δυστυχῶς ἄχρι σήμερον αἱ διάφοροι προτεσταντικαὶ ἀποχωρήσεις, ποὺ ἀνέρχονται εἰς ἓνα ἀριθμὸν ὑπερβαίνοντα τὰς 150 αἰρέσεις εἶναι ὠχυρωμένα εἰς τὰς ἀπόψεις των, καὶ παραμένουν διεσπασμένα. Αἱ δογματικαὶ των διαφοραὶ ἐβιῶθησαν καὶ ἔργων θερησκευτικῶν των παραδόσεις. Ἐσχημάτισαν τὰ πνευματικά των ὑποσυνείδητα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ κατισχύῃ ἡ ἐκ τῆς συζητήσεως ἀνεύρεσις τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ὡς ἰδέα, διότι ἡ πίστις, ὡς ἰδέα, δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρει τὴν προσέγγισιν, τὴν ἐνωσιν τῶν διαφορῶν χριστιανικῶν συνειδήσεων. Ἐὰν κατενοεῖτο τὸ βάθος τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ὡς ἀγάπης, ἐὰν προεβάλλετο αὕτη ὡς ἀγάπη τότε θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐνωσις τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν, τῶν ὁποίων οἱ ὁπαδοὶ ἀνέρχονται εἰς τριακόσια περίπου ἑκατομμύρια εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὕτην ἡ ὅλη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ ἀντιμετώπιζε τὴν Ἐνωσιν αὕτην καὶ μετὰ τὴν βαρῦτητα τοῦ ἱστορικοῦ τῆς κήρους θὰ ἠδύνατο νὰ συμβάλῃ καὶ αὕτη ἐν τῷ συνόλω τῆς

εἰς τὸ ἔργον τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἐνώσεως μετὰ τὰ ἑκατομμύρια τῶν χριστιανῶν τῆς. Τότε καὶ μετὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ ὄγκου τῆς χριστιανικῆς δύναμειος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἐσχηματίζετο μία κολοσσιαία ἠθικὴ δύναμις ἐντὸς τῆς Ἱστορίας, ἡ ὁποία θὰ ἤσκει μίαν ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῶν Λαῶν, θὰ ἐθεμελίωνε τὴν παγκόσμιον εἰρήνην, εἰρήνην μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἀπολύτου σεβασμοῦ πρὸς τὰς ἐλευθερίας καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν λαῶν τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πίστιν εἰς τὰς καρδίας των, ὅτι ἡ Ἱστορία εἶναι τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου πραγματοποιεῖται ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, βασιλεία ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης μελλούσης νὰ κοροφωθῇ εἰς τὸ τέρας τῶν αἰώνων εἰς τὴν θέωσιν τῆς συστεναζούσης Κτίσεως καὶ τῆς Ζωῆς, εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανάτου, μετὰ τὴν ἐπικράτησιν δηλαδὴ τῆς ἀγάπης ὡς τοῦ πληρώματος τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ὡς τῆς καθολικῆς ὠραιότητος εἰς τὸν κόσμον.

V.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ συμπάθεια τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πρὸς τὴν προσπάθειαν ποὺ καταβάλλει τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐνωσιν τῶν διαφόρων προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ στέλλωνται μόνον θεολογοὶ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων τῆς Χώρας ἡμῶν, ἵνα παρίστανται ἀπλῶς ὡς παρατηρηταὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου καὶ δίδουν τὰς γνώμας των ἐπὶ δογματικῶν θεμάτων, ἐφ' ὅσον θὰ ἐζητοῦντο αὗται πρὸς διαφώτισιν τῶν σκέψεων τῶν Συνέδρων, πρὸς λήψιν τῶν καταλληλοτέρων ἀποφάσεων διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν των καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ αἰσθήματος τῆς προσεγγίσεως καὶ ἐνώσεως τῶν ἑκατομμυρίων χριστιανῶν τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν.

Αἱ ἀνωτέρω σκέψεις, φρονῶ ταπεινῶς, εἶναι ἐκεῖναι, ποὺ πρέπει νὰ κυριαρχήσουν εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Διοικούσης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς καθορισμὸν τῆς στάσεώς της ἀπέναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐδπειθέστατος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

«Τὴν πίστιν παρεληφνῖα ἡ Ἐκκλησία, καίπερ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ διεσπασμένη, ἐπιμελῶς φυλάσσει, ὡς ἓνα οἶκον οἰκοῦσα. Καὶ ὁμοίως πιστεύει τοῦτοις, ὡς μίαν ψυχὴν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσα καρδίαν, καὶ συμφῶνως ταῦτα κηρύσσει καὶ διδάσκει καὶ παραδίδωσιν, ὡς ἐν στόμα κεκτημένη καὶ γὰρ αἱ κατὰ τὸν κόσμον δι᾿ ἄλλοις ἀνθρώποις, ἀλλ' ἡ δύναμις τῆς παραδόσεως μία καὶ ἡ αὐτή. Καὶ οὔτε αἱ ἐν Γερμανίᾳ ἰδρυμένα Ἐκκλησία ἄλλως πεπιστεύκασιν ἢ ἄλλως παραδίδασιν, οὔτε ἐν ταῖς Ἰβηρίαις οὔτε ἐν Κελτοῖς οὔτε κατὰ τὰς ἀνατολὰς οὔτε ἐν Αἰγύπτῳ οὔτε ἐν Λιβύῃ οὔτε αἱ κατὰ μέσα τοῦ κόσμου ἰδρυμένα ἄλλ' ὡσπερ ὁ ἥλιος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ εἰς καὶ ὁ αὐτός, οὕτω καὶ τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθείας πανταχῇ φαίνει».

(Εἰρηναῖος)

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΑΓΙΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Βασίλειος ὁ Μέγας. Παρίσταται μεσῆλιξ, φαλακρός, ἔχων τὸ πρόσωπον κάτισχρον ἐκ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς νηστείας, βαθυμάγουλος, μετὰ μῆλα τῶν παρεϊῶν ἐξέχοντα, τὴν γενειάδα μέλαιναν, μετὰ ὀλίγας φαιὰς τρίχας διηθησιμένην, μακρυγένης καὶ ὀξυγένειος. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου αὐ-

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος.
(Ἐκ τοιχογραφίας ἱ. ναοῦ ἁγίου Χαράλαμπος Πολυγώνου) (Χεῖρ Φ. Κ.)

τοῦ εἶναι αὐστηρὰ μετ' ἐπιεικείας, τὸ βλέμμα βαθύ καὶ ὡσεὶ ἐστραμμένον πρὸς τὰ ἔσω, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἢ μορφή τοῦ ἁγίου τούτου ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἔπακρον θρησκευτικῆ. Εἶναι δὲ ἡμφιεσμένος μετὰ φελόνιον καὶ ὀμοφόριον, ἢ σάκκον ἀρχιερατικόν.

Ζωγραφίζεται μετὰ τῶν κορυφαίων Ἱεραρχῶν ἐνδον τοῦ ἱεροῦ βήματος, ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς κυκλοτεροῦς ἀψίδος, ἥτις περιβάλλει τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Παρίσταται δὲ ἐστραμμένος πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς, ὅπου εἰκονίζεται ὁ Ἄμνος, κρατῶν εἰλητάριον ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένη ἡ εὐχή «Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν» κ.λ.π.

Ὁ Προφήτης Μαλαχίας εἰκονίζεται μεσῆλιξ, ἔχων καστανὸν γένειον μετὰ ὀλίγας τρίχας λευκάς. Κρατεῖ εἰλητάριον, ἐφ' οὗ γέγραπται «Ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε, ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ».

Βάπτισις. Βράχοι ὑψηλοί, οἵτινες σχηματίζουν βαθεῖαν φάραγγα, ἐντὸς τῆς ὁποίας ρεεὶ ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς μετὰ ρεῦμα σφοδρὸν.

Εἰς τὸ μέσον ἴσταται ὁ Κύριος γυμνός, ἔχων μόνον λευκὸν περίζωμα περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν δεξιὰν εὐλογεῖ τὰ ὕδατα, καὶ ἡ ἀριστερὰ αὐτοῦ παλάμη εἶναι ἀνοικτὴ μετὰ τινα προστακτικὴν ἐπισημότητα, ὡς νὰ λέγῃ εἰς τὸν Πρόδρομον «Ἄφες ἄρτι οὕτω γὰρ πρόπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην». Οἱ ἄχραντοι πόδες τοῦ Ἰστανταὶ ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον, εἰς στάσιν προσεκτικὴν καὶ σεμνήν. Τὸ ἅγιον πρόσωπόν του εἶναι σοβαρὸν καὶ γρηγοροῦν, διὰ τὸ μέγα μυστήριον, ὅπερ τελεῖται. Τὸ ὄλον σχῆμα τοῦ σώματός του ἔχει σχῆμα τελετουργικόν.

Τὰ περιβάλλοντα αὐτὸν ὕδατα εἶναι βαθυκύανα ρευματίζοντα, καὶ φαίνονται ὡς νὰ μὴ ἐγγίξουν τὸ σῶμα του, μὴ καλύπτοντα τοῦτο οὐδόλως, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ διαταραχθῇ τὸ καθαρὸν περίγραμμα τοῦ ἀχράντου σώματος.

Ἐξεστηκῶς ὁ Πρόδρομος ἀπλώνει τὴν χεῖρα του ἐντρομος διὰ νὰ ἐγγίση τὴν ἀκήρατον κορυφήν τοῦ Δεσπότη, βλέπων τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφγμένους. Ἐντρομον εἶναι ὀλόκληρον τὸ σῶμα του, καθὼς καὶ οἱ πόδες του διασκελῶντες τοὺς λίθους πρόθυμοι εἰς τὸ θεῖκόν πρόσταγμα.

Εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ἴστανται τρεῖς Ἄγγελοι προσκυνῶντες καὶ βαστάζοντες ἱμάτια.

Ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ κάτωθεν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐζωγραφισμένοι γερόντιοι, εἰς μικρὸν σχῆμα, ἔχον εἰς τὴν χεῖρα λάγηνον, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκρέει ὕδωρ. Εἶναι οὗτος ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς, ἔχων ἐστραμμένην μετὰ φόβου τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὸν Χριστόν. Παρ' αὐτόν, παρίσταται νεαρὰ γυνὴ κρατοῦσα σκῆπτρον καὶ ἐποχουμένη ἐπὶ μεγάλου ἰχθύος. Αὕτη εἰκονίζει τὴν θάλασσαν. Εἶναι δὲ ἐμπνευσμένα τὰ

Ὁ ἅγιος Ἀγτώνιος.
(Φορητὴ εἰκὼν 15' αἰ.).

δύο ταῦτα πρόσωπα ἐκ τῶν γραφικῶν λόγων «Τί σοι θάλασσα, ὅτι ἐφυγες, καὶ σοι, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω ;» Τοιαῦται παραστάσεις, προσωποποιούσαι τὰ φυσικὰ κτίσματα, διεσώθησαν ἐν τῇ εἰκονογραφίᾳ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς τέχνης, ὡς ἦσαν λ. χ. ἡ ἐπὶ νομισμάτων παράστασις τοῦ ποταμοῦ Ἀχελώφου με ἀνθρωπίνην μορφήν, ἡ τοῦ ἡλίου, ἐπὶ νομισμάτων τῆς Ρόδου, κ. ἄ.

Ὑπεράνωθεν τοῦ Χριστοῦ φαίνεται ἡ καμάρα τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ἧς κατέρχεται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἰδει περιστεῶς, ἐντὸς ἀκτινωτοῦ κύκλου.

Παρὰ τὸν Ἱεμεν Πρόδρομον εἰκονίζεται ἀξίνη, τοποθετημένη μεταξὺ τῶν κλάδων ἀγρίου δένδρου, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Προφήτου τούτου, λέγοντος «Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται. Πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται».

Γρηγόριος ὁ Νύσσης. Εἰκονίζεται τῇ κεφαλῇ φαλακρός, ὀστεώδης καὶ βαθυμάγουλος, ἔχων τὸ γένειον ἐπίμηκες, ὀξύ, καὶ μέλαν, ὁμοιάζων κατὰ πολὺ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Βασίλειον τὸν Μέγαν. Φέρει δὲ φελόνιον πολυσταύριον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁμοφόριον. Διὰ τῆς δεξιᾶς εὐλογεῖ, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ Εὐαγγέλιον.

Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης. Γέρον ἀσκητικώτατος τὴν μορφήν, φαλακρός, με γενειάδα διχαλωτήν. Κρατεῖ εἰλητάριον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον «Ἐὰν μὴ ἀποτάξηθε πάντων τῶν τοῦ κόσμου, οὐ δύνασθε γενέσθαι μοναχός».

Ἀντώνιος ὁ Μέγας. Γέρον κοντοδιχαλογένης, ἔχων ἀτριχὸν τὴν σιαγόνα κάτωθεν τοῦ στόματος, κρατεῖ εἰλητάριον, τὸ ὁποῖον γράφει «Εἶδον ἐγὼ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου ἠπλωμένας ἐν τῇ γῆ. Καὶ εἶπον: Τίς ἄρα φεύξεται ταύτας; Καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης: Ἡ ταπεινοφροσύνη».

Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥΣ

Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης.
Τοιχογραφία Μονῆς Βαρλαάμ
Μετεώρων (15' αἰ.).

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

1. Ἐπίσκοπος ἐκάστου τόπου ἐπὶ τῶν γαῶν τῆς περιφέρειας αὐτοῦ, ἐγοριακῶν, ἰδρυματικῶν, κτητορικῶν, ἰδιωτικῶν, μοναστηριακῶν καὶ ἐπὶ τῶν μοναστηρίων αὐτῶν, οὐδεμίαν θέσιν ἔχει σχετιζομένην μὲ τὴν κυριότητα τὴν ἐν τῇ Κανονικῇ γλώσσῃ δεσποτείαν καλουμένην.

2. Οὐδεμίαν θέσιν ἐπίσης ἔχει ὁ Ἐπίσκοπος ἐκάστου τόπου ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους τῶν ἀνωτέρω πάσης κατηγορίας γαῶν. Ἀπόδειξις οἱ ναοὶ τῶν ἰδρυμάτων (Ῥιζαρίου Σχολῆς, Εὐαγγελισμοῦ, Πολυκλινικῆς, γαοῦ Ἀνακτόρων κ.λ.π.).

3. Ἐάν ἐν Ἑλλάδι ἀσκή δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους τῶν ἐνοριακῶν γαῶν ὅσον καὶ τῶν μοναστηρίων ἐν γένει, τοῦτο προέρχεται οὐχὶ ἐκ φυσικοῦ δικαίου αὐτοῦ ἀλλ' ἐκ δοτοῦ τοιοῦτου. (Ποῖος τὸ δίδει καὶ ποῖος ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ δίδῃ ἄλλο ζήτημα).

4. Δικαίωμα φυσικὸν ἀσκεῖ ὁ Ἐπίσκοπος ἐπὶ κυριότητος καὶ διοικήσεως οἰκονομικῶν πραγμάτων γαῶν καὶ ἰδρυμάτων ἐν γένει, ὅταν ταῦτα ἀνήκωσιν ὡς ἰδιοκτησία εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἐπισκοπῆς (ἢ Μητροπόλεως ἢ Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Πατριαρχείου). Καὶ οἱ ἀποστολικοὶ κανόνες οἱ λέγοντες ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἔχει τὴν φροντίδα πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ διοικεῖ αὐτὰ ὡς τοῦ Θεοῦ οἰκονόμος ἀποδεδειγμένως ἔχουσιν ὑπ' ὄψει μόνον τῆς κατηγορίας ταύτης τὰς οἰασδήποτε ἰδιοκτησίας, αἱ ὁποῖαι ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ λέγονται θρονικά κτήματα (ἐν ἀντιθέσει δηλαδὴ πρὸς τὰ ἐγοριακά, μοναστηριακά καὶ οἰαδήποτε ἄλλα Βλ. Καταστατ. Ἐκκλ. Κύπρου).

5. Ὁ Ἐπίσκοπος ἐπὶ παντὸς ναοῦ εὐρισκομένου ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πικντὸς καθιδρύματος θρησκευτικὰ ἐκτελοῦντος ἔργα, ἔχει δικαίωμα μόνον πνευματικὸν καὶ μόνον ποιμαντικόν.

6. Τὸ πνευματικὸν καὶ ποιμαντικὸν δικαίωμα τοῦ Ἐπισκόπου συνίσταται ἐν ταῖς ἐξῆς: α) εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, β) εἰς τὸν ὑποχρεωτικὸν διορισμὸν ἢ τὴν χειροτονίαν τῶν ἐφημερίων ἱερέων διακόνων τῶν γαῶν, κατόπιν ἐκλογῆς ἢ ἀναφορᾶς τῶν ἐγοριτῶν ἢ προτάσεως τῶν διοικήσεων τῶν οἰκείων ἰδρυμάτων, ἐκτὸς ἀν ὑπάρχῃ κώλυμα κανονικόν, γ) εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων ἀσκουμένην διὰ τῆς προχειρίσεως καταλλήλων πνευματικῶν προκειμένου περὶ μυστικῶν καὶ ἐν ἐξομολογήσει ἀναφερομένων ἁμαρτημάτων καὶ ἀπ' εὐθείας καὶ δημοσίᾳ διὰ τῶν λεγομένων πνευματικῶν δικαστηρίων προκειμένου περὶ δημοσίᾳ θρησκευτικῶν παραβάσεων, δ) εἰς τὴν ἀσκήσιν ἐδικῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀποκλειστικῶς κλήρου διὰ τὰς κανονικὰς παραβάσεις, κατὰ διαδικασίαν κανονικὴν ὅχι δὲ ἀκανόνιστον, ε) εἰς τὴν παροχὴν ἀδειῶν ἀπουσίας ἐκτὸς τῆς ἐπισκοπικῆς περιφέρειας εἰς τοὺς ἱερωμένους, στ) εἰς τὴν ἀσκήσιν ἐποπτείας ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν κανονισμῶν τῶν γαῶν, ἢ τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν ἰδρυμάτων ἢ τῶν μονῶν¹ καὶ ζ) εἰς τὴν εἰσπράξιν ὄρισμένου ἐμβατικίου.

7. Τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω πνευματικὰ καὶ ποιμαν-

ΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τῶν κόλπων τοῦ Πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων γεννηθεὶς, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐνανθρωπήσας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῆς Ἁγίας Παρθένου σαρκωθείς, ὁ διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου διαδηλώσας τὴν ἀγάπην Σου πρὸς τὴν πονεμένην καρδίαν τοῦ ἀνθρώπινου Γένους, ὁ διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Σου θριαμβεύσας κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανάτου καὶ βεβαίως τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα ὡς ὑπερτάτην καὶ αἰώνιαν ἀξίαν, ὁ καταλύσας τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας ὑπὸ οἰαδήποτε μορφῆν, ὁ καλέσας τὴν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν ἵνα συμπράττουσα μετὰ τῆς Θείας Σου χάριτος διεξάγῃ ἀγῶνας καὶ ἀναπτύσῃ πᾶσαν δραστηριότητα ὅπως ἐπικρατῇ ἐκάστοτε ἡ Βασιλεία Σου εἰς τὸν κόσμον, Βασιλεία λυτρώσεως, δικαιοσύνης καὶ ἀπολύτου σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δίκαια, καὶ Βασιλεία ἀλληλεγγύης τῶν Λαῶν καὶ ἀγάπης πρὸς πάντας ἀνθρώπους, καὶ φῶς πολιτισμοῦ, φωτίζον καὶ προάγον τὴν ζωὴν εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς, εἰς ὅλους τοὺς παλμούς τῆς, ἐπιβλεπον ἐπὶ τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος, ὅπερ ἡ Θεία Σου πρόνοια ἐξέλεξεν ἵνα δι' αὐτοῦ ἐρμηνευθῇ τὸ ἀπολυτρωτικὸν Σου ἔργον εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην.

Εὐλόγησον, Κύριε, τοὺς ἀγῶνας τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν ἡμῶν, οὓς ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῆς ἀληθείας Σου, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀναστηλώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρέπειας, δι' ἣν ἐξέχεας τὸ Αἷμά Σου τὸ Πανάγιον.

Χάρισι εἰς αὐτοὺς τὴν νίκην, τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τῆς καταδυναστεύσεως, τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ ἔθνους ἐκτραπέντος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἐχάραξεν ἡ ἀγία Σου ζωὴ καὶ ἡ ὑψηλὴ εὐαγγελικὴ Σου διδασκαλία εἰς τὸν κόσμον.

Ἐμπνευσον, Κύριε, ἀγαθὰ βουλευματα εἰς τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς Κριτὰς τῆς Γῆς, ἵνα οὗτοι εἰς τὰς διασκέψεις καὶ τὰ διαβούλια αὐτῶν ὀδηγηθοῦν κατὰ τὸ ἀγιόν Σου θέλημα εἰς λήψιν ἀποφάσεων θεμελιώσεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης, ἐντὸς τῶν ὁποίων νὰ δύνανται οἱ ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνηλεῶς καταταρανοῦμενοι ἀδελφοὶ ἡμῶν Κύπριοι, καὶ ἄλλοι καταδυναστευόμενοι Λαοὶ, νὰ εὐρουν δικαίωσιν τοῦ ἱεροῦ τῶν ἀγῶνων, νὰ ἀσκήσουν τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως τῆς ζωῆς τῶν, νὰ ζήσουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὡς δημιουργὸν δύναμιν πολιτισμοῦ, ὡς δικαιοσύνην, ὡς ἀγάπην, ὡς ἀλληλεγγύην καὶ ἀδελφότητα μεταξὺ τῶν Λαῶν τῆς γῆς, εἰς δόξαν τοῦ ἀγίου Σου Ὁνόματος. Ἀμήν.

τικὰ δικαιώματα τοῦ Ἐπισκόπου ἐφαρμόζονται παρηλλαγμένα καὶ περιορισμένα ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς ἢ ταῖς καθαρῶς θρησκευτικαῖς ἀδελφότησι. Καὶ συγκεκριμένως:

α) Πάντες οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες ἱερωμένοι τελοῦσιν ἐν αὐταῖς ἱερατικὰ ἔργα κατ' ἐντολήν καὶ κατὰ διανομίην τῆς ἱερατικῆς διακονίας ἐκ μέρους τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως (ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ διοικήσεως) καὶ ἀνευ οὐδενοῦ ἐδικοῦ διορισμοῦ ὑπὸ τὸν ὄρον μόνον τοῦ ἀκωλύτου τῆς ἱερωσύνης.

β) Ὁ μηχανισμὸς τῆς λειτουργίας τῶν γαῶν τῶν τε μονῶν καὶ τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν ἀδελφότητων τελοῦνται (ἐκτὸς τῶν γενικῶν χαρακτῆρα ἐχουσῶν διατάξεων) κατ' ὀδηγίαν τῆς μονῆς ἢ τῆς ἀδελφότητος καὶ οὐχὶ τοῦ Ἐπισκόπου.

γ) Ἀδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς μονῆς ἢ τῆς ἀδελφότητος λαμβάνει ὁ ἀδελφός, ἱερωμένος ἢ μὴ ἀπὸ τὴν οἰκείαν διοίκησιν, διὰ δὲ τὴν ἐκ τῆς ἐπισκοπικῆς περιφέρειας ἐξοδὸν ὁ ἱερωμένος μοναχὸς ἢ ἀδελφός παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου μὲν, ἀλλὰ τῇ προτάσει τῆς οἰκείας διοικήσεως ὑποχρεωτικῇ ἐκτὸς κανονικῶν κωλυμάτων.

† Ὁ πρῶην ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

1. Σύνταγμα Κανόνων Ράλλη Ποτλῆ Τόμ. Β. σελ. 651-652

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΑΜΟΥ κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΕΝ ΤΩ ΣΥΝΕΔΡΙΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

'Εν τῷ προσφάτως συγκροτηθέντι Συνεδρίῳ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναῖος, ἐκπροσωπῶν τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

Παρίσταται, ἀγαπητοί, ἀπὸ μέρους τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διερμηνεύω πρὸς ὑμᾶς τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους τὰς εὐλογίας τῆς. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μεταξὺ ἄλλων σχημάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ θεωρεῖ τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑπερτάτην ἀξίαν. Θεωρεῖ ὅτι ἡ ἐργασία ἔχει θρησκευτικὸν νόημα, ἀφοῦ ἐξαγοράζει τὴν τιμὴν τοῦ ἀνθρώπου, προάγει τὴν ἀνύψωσίν του ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας. Ἡ Ἐκκλησία ἀντικρύζει ὅλους τοὺς ἐργαζομένους, τοὺς ἐργαζομένους μάλιστα τιμῶς εἰς τὸν τομέα τῆς ἐργασίας των, ὡς παράγοντας πολιτισμοῦ. Ἡ σύνθεσις τῶν τιμῶν ἐργασιῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν εἶναι ὁ πολιτισμὸς τοῦ Ἔθνους. Τὰ Χριστιανικὰ σχήματα τῆς Δύσεως δὲν θεωροῦν τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑπερτάτην ἀξίαν. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι θρησκευτικῶς μειωμένος εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς λυτρώσεώς του. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ὡς Ἐκκλησία θεωροῦμεν τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑπερτάτην ἀξίαν, τὸν παρακολουθοῦμεν εἰς τὴν ζωὴν του, εἰς τὰς δημιουργίας του μέχρι τῆς τελευτῆς του καὶ διακηρύττομεν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ λαμβάνωνται μέτρα, ὅπως μὴ ὑφίσταται μείωσις ἢ ἀνθρωπίνη του ἀξιοπρέπεια.

Τὸ Κράτος, ἀγαπητοί, εἶναι μία ἀξία. Ἡ Ἐκκλησία τὸ θεωρεῖ ὡς μεγάλην μάλιστα ἀξίαν, διότι κατεκτήθη μὲ αἵματα ἀπὸ τοὺς προγόνους μας διὰ νὰ ἐξασφάλισι καὶ ἐξασφαλίζει πράγματι τὰς ἐλευθερίας μας. Ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις, χαράσσει μίαν ἀγωνιστικὴν πορείαν ἐντὸς τῆς Ἱστορίας. Ἀπὸ τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν προέρχονται οἱ ἥρωες καὶ οἱ μάρτυρες καὶ οἱ μεγάλοι δημιουργοί. Τὸ Κράτος εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει καὶ κατευθύνει τὴν ζωὴν. Μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῶν οικονομικῶν του δυνατοτήτων δὲν ἔμπορεῖ νὰ μὴ ἐνδιαφέρεται διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, διότι οἱ ὑπάλληλοι εἶναι τὸ ἰσχυρότερον σκέλος ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ Κρατικὴ μηχανή. Δὲν πιστεύομεν νὰ ὑπάρχουν Κυβερνήται καὶ ἀνώτεροι Διοικηταὶ τοῦ Κράτους, ποὺ νὰ μὴ ἀντικρύζουν μὲ συμπάθειαν τοὺς ἐργαζομένους ὑπαλλήλους, ἀφοῦ οἱ ὑπάλληλοι εἶναι τὸ Κράτος. Εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς χώρας εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ κινουῦνται μέσα εἰς τὰ Διεθνῆ πλαίσια τῆς ζωῆς, καὶ δοκιμάζουν δυσκολίας, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ρυθμίζον τὰ πράγματα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθῇ πλήρως ὁ κόσμος τῶν

Ἑπαλλήλων. Πάντως ὅμως ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀγάπη ὀφείλει νὰ κυριαρχῇ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν ὅταν ἀντικρύζουν τοὺς ὑπαλλήλους ἐργαζομένους, χωρὶς νὰ δύναται οὗτοι νὰ ἱκανοποιήσουν τὰς στοιχειώδεις βιοτικὰς ἀνάγκας τῶν οικογενειῶν των. Πῶς ἔμποροῦν νὰ ἐργάζωνται κατὰ τρόπον ἀπερίσπαστον, ὅταν αἱ στερήσεις τῶν τέκνων των, τῶν συζύγων των συνθλίβουν τὴν ψυχὴν των, ὅταν ἀντιθέτως βλέπουν ἄλλους συμπολίτας των μὲ ὀλιγώτερα πνευματικὰ κεφάλαια νὰ ζοῦν ἀνετώτερον αὐτοὶ καὶ αἱ οικογενεαὶ των; Ἡ Ἐκκλησία εὐλογεῖ ἐκείνας τὰς μορφὰς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἐκείνους τοὺς Νόμους ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια, ἡ ὑπερτάτη αὐτὴ ἀξία, εὐρίσκει τὴν δικαίωσιν τῶν μόχθων τῆς, τῶν δημιουργιῶν τῆς.

Μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα παρίσταται ἐν μέσῳ ὑμῶν ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκφράζω τὴν συμπάθειάν της πρὸς ὑμᾶς τοὺς ὑπαλλήλους, τῶν ὁποίων ὁ ἰδρώς καὶ ὁ μόχθος στηρίζει τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ Κράτους. Ἄνευ δὲ τοῦ Κράτους δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ ζωὴ μας, νὰ ἐξασφαλισθοῦν οἱ ὅροι τῆς ἐλευθερίας μας, αἱ συνθήκαι τῆς δημιουργίας τοῦ πολιτισμοῦ μας ἀπέναντι ἡμῶν αὐτῶν καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων Ἐθνῶν. Ἀπὸ αὐτὰς λοιπὸν τὰς σκέψεις διαπνεομένη ἡ Ἐκκλησία, σὰς εὐλογεῖ καὶ εὐχεται ὅπως ὁ Κύριος φωτίζη τοὺς πολιτικοὺς ἡγέτας καὶ ὅλους ὑμᾶς εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπάρξῃ πλήρης ἐναρμόνισις τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων πρὸς τοὺς Δημοσίους ὑπαλλήλους, ὅποτε θὰ ἀπέβαινε ὁ ρυθμὸς τῆς ζωῆς μας ρυθμὸς ἀνωτέρου πολιτισμοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Λόγου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναίου ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου εἶπε τὰ ἑξῆς, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον:

Σεβασμιώτατε σὰς εὐχαριστοῦμεν πολὺ διὰ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τὰς πολυτίμους συμβουλὰς καὶ νοουθεσίας ποὺ μᾶς ἐδώσατε. Σὰς διαβεβαιοῦμεν καὶ σὰς παρακαλοῦμεν τὴν διαβεβαίωσίν μας αὐτὴν νὰ μεταφέρετε εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς δημοσιο-υπαλληλικὸς Συνδικαλισμὸς αὐτὸν ἔχει τάξει ὡς ἀντικειμενικὸν του σκοπὸν, τὴν διατήρησιν ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ὑπηρεσίᾳ, δηλονότι τὴν διαφύλαξιν τῆς τιμῆς ἐργασίας καὶ τὴν προώθησίν της, καὶ ὅλοι μας οἱ ἀγῶνες εἰς αὐτὸ ἀποβλέπουν τὸ πῶς θὰ διατηρήσωμεν καὶ θὰ προωθήσωμεν, νὰ βελτιώσωμεν τὴν τιμὴν ἐργασίας μέσα εἰς τὴν ὑπαλληλικὴν καὶ Κρατικὴν μηχανήν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Αισθανόμεθα οδύνην.

Οἱ Ἄγγλοι ἐπρότειναν τὴν διανομὴν τῆς Κύπρου! Ἀδίστακτοι εἰς τὰς ἐπιδιώξεις των, δὲν ὀρρωδοῦν ἀτυχῶς καὶ πρὸ τῆς μεγαλυτέρας ἀπρεπείας. Καὶ ἐξέλεξαν τὸν θαλασσοπληκτον καὶ μαρτυρικὸν αὐτὸν ἀκραῖον Ἑλληνικὸν σταθμὸν, διὰ ν' ἀσκήσουν κάθε ἐκβιασμόν, ὁ ὁποῖος πιστεῦν ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸ εὐτελές των συμφέρον.

Χριστιανοὶ αὐτοί, συμμαχοῦν μὲ τοὺς χριστιανομάχους. Καὶ περρονοκοφοῦντες ἐργεεῖς, ὡς θέλουν νὰ ἐμφανίζονται, συμπράττον μὲ τὴν ὑποστάθμην τῶν Ἀσιανῶν βαρβάρων, τοὺς ὁποῖους ἐξώθησαν καὶ ἐξωθοῦν εἰς ἀνηκουστούς, ἀλλὰ τόσον οἰκείους εἰς τὴν φύσιν των, βανδαλισμούς.

Ἀνέμενε κανεῖς, ὅτι ἀφοῦ διεπίστωσαν τὸ οἰκτρὸν ναυάγιον τῆς ἀσκηθείσης πολιτικῆς τῆς βίας, θὰ συνήρχοντο. Καὶ ὅτι διὰ μιᾶς νέας τακτικῆς θὰ συνέβαλλον νὰ ἐνωχθῆ τὸ κύρος καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ Ο.Η.Ε., διὰ νὰ οἰκοδομηθῆ ἐπὶ τέλους εἰρηρικῶς ὁ κόσμος καὶ διὰ νὰ φυγαδευθῆ ἡ ἀγωνία ἀπὸ τὰς ψυχάς. Ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς ἰδικῆς των ἀσφαλείας. Διότι πρόσφατον εἶναι τὸ ἱταμὸν μῆνυμα, τὸ ὁποῖον ἀπήρθηεν πρὸς αὐτοὺς ὁ Μπουλγκάνν, ὅταν εἶχον ἐπιδράμει κατὰ τῆς Αἰγύπτου.

Δυστυχῶς ἐλησμόνησαν τὰ πάντα. Καὶ ἐνεθυμήθησαν μάλιστα εἰς τὴν μακρονήν του ἐξορίας τὸν Μακάριον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξήτησαν νὰ προδώσῃ τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνευματικοῦ του ποιμνίου. Παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ ἔτη μακρὰ ὑπήρξαμεν ἀνιδιοτελεῖς σύμμαχοί τους, τίποτα δὲν ἔχουν πληροφωρηθῆ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μας καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία προεμάχησε πάντοτε τοῦ λαοῦ μας, καὶ προέκρινεν ἀδιστακτικῶς τὴν ἀγχόνην καὶ τὴν πυρὰν καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, ἀντὶ τοῦ εὐδαιμονισμοῦ. Καὶ ἐγνώρισε κάθε μαρτύριον. Καὶ μόνον ἐν δὲν θὰ γνωρίσῃ ποτέ, τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰδανικοῦ.

Δυστυχῶς καὶ αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι, ἀντὶ ν' ἀποβαίνουν ἀνιδιοτελεῖς πρόμαχοι τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας, ὅπως τοῦτο συνεχῶς διακηρύσσουν, ὑποστηρίζουν τὴν ἀφόρητον Ἀγγλικὴν ἀδικοπραγίαν, καὶ ἀποστεριῶνουν τοιοτοτρόπως τὴν πολιτικὴν ἀπὸ κάθε ἐννοίαν ἠθικῆς, χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνονται, ὅτι τοιοτοτρόπως καταφέρεται μέγα πλήγμα εἰς τὸν Χριστιανικὸν μας πολιτισμὸν.

Καὶ ὅμως, ὅπως συγχρότατα ἐλέχθη, δὲν ὑπάρχει περισσότερον κρυσταλλίνης διανυγείας ὑπόθεσις, ἀπὸ τὸ αἴτημα τῆς Αὐτοδιαθέσεως τῶν ἀδελφῶν μας Κυπρίων.

Ἡ προοπτικὴ διὰ τοῦτο, ἡ ὁποία διανοήγεται ἐμπρὸς μας εἶναι πολὺ σκοτεινὴ. Καθὼς φαίνεται, ὁ Δυτικὸς Χριστιανισμὸς ἔχει ὑποστῆ μοιραίαν καὶ δυσεπανόρθωτον θλάσιν, καὶ ἀδυνατεῖ ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ κακὸν παρελθόν, τὸ ὁποῖον ἐξεκόλαφεν ἕως

σήμερον δύο παγκοσμίους πολέμους. Καὶ ὁ διαχωρισμὸς τοιοτοτρόπως μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανισμοῦ γίνεται ὀσημέραι βαθύτερος καὶ ἐμφανεστερος. Καὶ ἡ χρεωκοπία τοῦ λεγομένου «Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος» ἐμφανεστερά.

Ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν μικρὰν μας αὐτὴν ἀλλὰ τρισένδοξον χώραν μας, αἰσθανόμεθα βαθυτάτην οδύνην διὰ τὰ τελούμενα. Ἀλλὰ αἰσιοδοξοῦμεν πάντοτε. Καὶ ἐμμένομεν ὑπερηφάνως εἰς τὸν ἀγῶνά μας. Διότι ἔχομεν τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι ὑπηρετοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. Καὶ ὅτι προμαχοῦμεν τῆς Χριστιανικῆς Ἐλευθερίας, τηροῦντες—ἐν παντὶ καὶ πάντοτε—τὴν ἐθνεγένειαν, τὴν ἠθικὴν περιοπὴν καὶ τὰς τιμὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας μᾶς ἐκληροδότησαν οἱ μαρτυρικοὶ μας πρόγονοι. Καὶ μὲ τὰς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐμβολιασθῆ ἄλλη μίαν φορὰν ὁ κόσμος διὰ νὰ ἀνανεωθῆ καὶ διὰ νὰ σωθῆ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν, ἡ ὁποία τὸν ἀπειλεῖ.

Ἐπὶ τοῦ ἀποχρωματισμοῦ.

Χαίρομεν ἰδιαιτέρως, διότι ἐν σχολίῳν μας, καταδικάζον καθηκόντως τὸν «ἀποχρωματισμὸν τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων», ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Μιχαήλ, ὅπως οὗτος παράσχῃ τὴν λίαν ἱκανοποιητικὴν πληροφωρίαν ὅτι συλλειτουργοῦν ἐτεροδόξων μετὰ ἡμετέρων δὲν ἐπισυμβαίνουν ἐν Ἀμερικῇ. Διότι ὅπως ὀρθῶς παρατηρεῖ, «ἐὰν ἱερεὺς ἐλληνορθόδοξος ἐν Ἀμερικῇ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Ἑβδομάδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, προσεκάλεσε κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ γειτονικὸν ἱερεῖα Διαμαρτυρομένης Ἐκκλησίας διὰ νὰ παραστῆ καὶ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», τοῦτο οὐδόλως σημαίνει—καὶ πράγματι δὲν σημαίνει—ὅτι ὁ ἱερεὺς οὗτος «συλλειτουργοῦσε μετὰ ἱερέων Διαμαρτυρομένων. Διότι, ἐὰν τοιοῦτον τι συνέβαινε πραγματικῶς καὶ ἀληθῶς, τίποτε πλέον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθῆ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μας. Διότι ἀπλούστατα συλλειτουργοῦν Ὁρθοδόξων μετὰ Διαμαρτυρομένων σημαίνει πλήρη καὶ τελείαν Ἐνωσιν... καὶ μάλιστα, χωρὶς καμμίαν προηγούμενην ἀπόφασιν τοῦλάχιστον Πανορθοδόξου Συνόδου».

Πρὸς τούτοις δεόν νὰ λεχθῆ, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς εἶναι ἄξιος πάσης τιμῆς διὰ τὴν καθ' ἑαυτοῦ ἐφεκτικὴν στάσιν αὐτοῦ εἰς τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἐτεροδόξων ὡς καὶ διὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ, καθ' ἣν εἰς τὰς μετὰ τῶν Διαμαρτυρομένων σχέσεις ἡμῶν «ἔχομεν προχωρήσει πάρα πολὺ». Διότι εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος, ὅστις διακρίνεται διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν περιοπὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ ὀρθοδοξότατον καὶ βαθὺν χριστιανικὸν του βίωμα, δὲν θὰ ἐδίσταζε, πιστεύομεν, νὰ διακηρύξῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ Συνεδρίου Πίστεως καὶ Τάξεως τῆς Λωζάννης (1927) μέχρι τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ἐβανστον

(1954) οὐδεμία πρόοδος, ἀφορώσα εἰς τὴν ἔνωσιν, μὲ ὑποχωρήσεις ἐννοεῖται ἐκ μέρους τῶν Διαμαρτυρομένων, ἔχει ἐπιτευχθῆ. Διότι οὗτοι καὶ μεταξύ των εἶναι διηρημένοι (Μεθοδισταί, Βαπτισταί, Λουθηρανοὶ κλπ.). Πῶς εἶναι δυνατόν λοιπὸν νὰ υἱοθετήσουν τὰς ὀρθοδόξους διδασκαλίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑποχωροῦν εἰς ἐπουσιώδεις λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι τοὺς χωρίζουν μεταξύ των;

Τέλος πρέπει, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ ἐκφράσωμεν καὶ τὴν εὐκρινῆ ἡμῶν χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν διὰ τὴν προσπάθειαν, τὴν ὁποῖαν καταβάλλει ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, ἵνα ἐξακολουθήσῃ ἡ λειτουργικὴ ἑλληνικὴ γλῶσσα νὰ ἀκούεται εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὡς λέγει ὁ Σεβασμιώτατος εἰς τὴν «ὀφειλομένην ἀπάντησιν» πρὸς τοὺς κατακρίνοντας τὴν προσπάθειαν ταύτην, οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς οὐδέποτε θὰ θελήσουν νὰ ἀποξενωθοῦν «ἀπὸ κληρονομίαν τιμητικωτάτην, διὰ τὴν ὁποῖαν κάθε ἔθνος καὶ κάθε λαὸς θὰ ἦτο εἰς ἄκρον ὑπερήφανος, ἂν ἐτύγχανε νὰ ἦτο ἰδική του».

Διὰ πρώτην φορὰν.

Τὸ ἐν ἑτέρᾳ σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενον πρόγραμμα τοῦ Πρώτου Πανελληνίου Συνεδρίου Ἱεροκηρύκων, τὸ ὁποῖον θὰ συγκληθῆ εἰς Ἀθήνας περὶ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός, πρέπει νὰ πληρώσῃ χαρὰς τὰς καρδίας πάντων τῶν ποθούντων τὴν πρόοδον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἀξίον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως τυγχάνει τὸ γεγονός, ὅτι διὰ πρώτην φορὰν πρόκειται νὰ συγκληθῆ ἐν Ἑλλάδι Συνέδριον τοιαύτης μορφῆς.

Εἶναι καιρὸς ὅλοι οἱ ἱεροκήρυκες νὰ ἀποκτήσουν τὴν συνείδησιν, ὅτι ὡς ὄργανα τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας μας πρέπει κατ' ἐνιαῖον τρόπον νὰ ἀσκοῦν τὸ ἱερόν αὐτῶν ἔργον, συντογίζοντες τὴν καθ' ἑαυτῶν δρᾶσιν αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς αὐτὰς θεμελιώδεις κατευθυντηρίους γραμμάς, τὰς ὁποίας θὰ λαμβάνουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπιβάλλεται ὅλοι νὰ κατανοήσουν ποία εἶναι ἡ οὐσία καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ὀρθοδόξου κηρύγματος καὶ ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ στάσις τῶν ἱεροκηρύκων ἐναντι τῶν συγχρόνων πνευματικῶν ρευμάτων, τῆς ἑτεροδόξου δράσεως καὶ τῶν ποικίλων ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν.

Ἐδνυχῶς ἐκ τοῦ Προγράμματος τοῦ Συνεδρίου καθίσταται φανερόν, ὅτι πολλὰ τῶν ζητημάτων τούτων πρόκειται νὰ ἐξετασθοῦν ἐν αὐτῷ. Ὅθεν ὀφείλονται θερμαὶ εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεον, τὸν σχόντα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου, καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν πρὸς σύγκλησιν αὐτοῦ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θὰ στεφθοῦν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Νὰ μὴ λησμονῶνται.

Τὸ Χριστουγεννιάτικον δένδρον εἰσήχθη πλέον ὀριστικῶς εἰς τὸν τόπον μας, ὡς ἑορταστικὸν ἔθιμον τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς θείας Γεννήσεως. Τοῦτο συμπεραίνει κανεὶς ἀπὸ τοὺς κλάδους τῶν ἐλάτων, ποὺ στοιβάζονται εἰς σωροὺς εἰς τὰς διαφόρους πλατείας καὶ τὰ πεζοδρόμια τῶν κεντρικῶν ὁδῶν, διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς οἰκογενειακὰ δένδρα. Κατάμεστοι εἶναι ἐπίσης αἱ προθήκαι ὄλων τῶν καταστημάτων ἀπὸ ἀπομιμήσεις ἀτέχνους τοιούτων ἐλάτων. Οὐδεὶς ἔχει ἀντίρρηση διὰ τὸν νεωτερισμὸν αὐτόν, ἀφοῦ εἶναι τόσον εὐχάριστος εἰς τοὺς μικροὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μεγάλους! Τὸ δυσάρεστον ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι, ὅτι ἡ ξενολατρεία μας ὑπῆρξε καὶ εἰς τοῦτο ὑπερβολικὴ. Διότι σιγὰ σιγὰ λησμονοῦνται καὶ ἀπορρίπτονται τὰ ὠραῖα ἰδικὰ μας ἔθιμα. Καὶ ἐξετοπίσθη ὄχι μόνον τὸ χριστόφωμον ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν μας τράπεζαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ κάλανθα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα εἶναι προαιώνιον καὶ ὠραϊώτατον Ἑλληνικὸν ἔθιμον.

Οἱ μικροὶ «καλανδισταί» τοῦ ἀλησμονήτου Παπαδιαμάντη ἢ δὲν κτυποῦν πλέον τὰς θύρας τῶν οἰκογενειακῶν μας ἀσύλων, ἢ προτιμοῦν νὰ «καλαντίζουν» εἰς τὰ διάφορα ἐπιβατικά μέσα, ὅπου τοὺς παρέχουν ἄσυλον, καὶ ὅπου τὸ κέρδος καὶ εὐκολώτερον εἶναι καὶ ἀφρονώτερον! Οἱ θυρωροὶ τῶν πολυκατοικιῶν, εἶναι, ὡς φαίνεται, βλοσυροὶ πρὸς τοὺς μικροὺς «καλανδιστάς», διότι οἱ ἔνοικοί των αἰσθάνονται προφανῶς ἀποκρουστικότητα πρὸς τὸ χωρικὸν αὐτὸ ἔθιμον.

Τοιουτοτρόπως τὸ παρελθὸν κηρύσσεται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον εἰς ἄγνοιαν καὶ βυθίζεται εἰς τὴν λήθην. Καὶ θὰ παραμείνῃ ἴσως μετ' ὀλίγον νοσταλγικὴ ἀνάμνησις τῶν γερόντων.

Καὶ μόνον οἱ χωρικοὶ τῆς ὑπαίθρου μας θὰ ἐξακολουθοῦν ἀσφαλῶς νὰ «καλαντίζουν». Καὶ θὰ ἀφήνουν κατὰ τὴν ἁγίαν νύκτα τῶν Χριστουγέννων τὴν χύτραν ἐπάνω εἰς τὸ τζάκι των βράζουσαν ὀλονοκτίως, διὰ νὰ ζεσταίνουν οἱ ἄτμοι τῆς τῆς γεννηθῆν κατὰ τὴν παγερὰν ἐκείνην νύκτα θεῖον βρέφος.

Θὰ διπλασιάζουν δὲ καὶ τὴν διδομένην τροφήν εἰς τὰ ζῶα των, ἐξ εὐγνωμοσύνης, διότι ἐθέρμαναν, καὶ αὐτὰ μὲ τὴν ἀναπνοήν των τὸν ριγοῦντα εἰς τὴν φάτην τῶν ἀλόγων μικρῶν Ἰησοῦν.

Τὸ δράμα τῆς ὁδοῦ Μητσαίων.

Ὅσον καὶ ἂν διεγείρῃ τὸν οἶκτον καὶ τὴν συμπάθειαν τὸ τραγικὸν δράμα τῆς αὐτοκτονίας ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας Λύχνου, τὸ ὁποῖον εὐλόγως συνεκίνησε τὸ Πανελλήμιον καὶ ἰδιαίτατα τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν, δὲν παύει νὰ εἶναι ἀδικαιολόγητον. Καὶ ἀποτελεῖ τραγὴν ἀλλὰ καὶ διδακτικωτάτην ἀπόδειξιν, μέχρι ποίου σημείου ἀπονοίας εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγη-

θῆ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἀπονοῦν εἰς τὰ βάθη τῶν ψυχῶν τὰ χριστιανικὰ βιώματα.

«Ὅσοι στηρίζουν τὴν ζωὴν των ἐπὶ τῆς ἀρραγοῦς πέτρας τῆς πίστεως, παραμένουν ἀκλόνητοι, ὅταν ἐκσπᾶ γύρω των ἡ θύελλα τῶν ἀτυχιῶν, καὶ δὲν καταπίνονται ἀπὸ τὰ κύματα τῶν συμφορῶν τοῦ βίου, ποὺ τοὺς πλήττουν. Ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ θάνατος ἀπλώσῃ τὰ παγερά του περὰ ἐπάνω των, καὶ ἀφαρπάξῃ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας των τὰς προσφιλεστέρας των ὑπάρξεις, δὲν ἐκμηδενίζονται ψυχικῶς «ὡς οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». Διότι ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπροσμάχητον καταφύγιον ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς γαλήνης. Καὶ οὐδεὶς προστρέχων μετὰ πίστεως πρὸς τὴν Θεοτόκον «κατησχυμμένος παρ' αὐτῆς ἐκπορεύεται».

Εἰς τὴν ἔλλειψιν ὅθεν ζωντανῆς πίστεως ὀφείλεται, νομίζομεν, ἡ τραγωδία τῆς ὁδοῦ Μητσαίων. Ἐὰν ἡ εὐσυνκίνητος καὶ τρυφερὰ μήτηρ καθωδήγει τὴν ἀτυχήσασαν θυγατέρα τῆς ν' ἀντλή θάρρος καὶ ὑπομονὴν ἀπὸ τὸ ἀντίκροσμα τοῦ Ἐσταυρωμένου Σωτῆρός μας. Καὶ ἂν ἡ ἀνωτέρα μόρφωσις καὶ ἡ ἀναμφισβητήτως κοινωνικὴ ἐδωδέπεια καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν ἦθος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας συνενδύζοντο καὶ μὲ βαθὴν θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ μετὰ τὴν ἐλπίδα, ἡ ὁποία πηγάζει ἐξ αὐτοῦ, θ' ἀπεφεύγετο, πιστεύομεν, ἡ φρικτὴ αὐτῆ τραγωδία.

Διότι, ὅπως λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος, «τὸν ἀθλητὴν τὸ στάδιον, τὸν κυβερνήτην ὁ χειμῶν, τὸν στρατηγὸν ἡ παράταξις, τὸν μεγαλόφυχον ἡ συμφορὰ, καὶ τὸν χριστιανὸν ὁ πειρασμὸς δοκιμάζει».

Ἀπαράδεκτος ἀπροσεξία.

Ὁ Ὄργανισμὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ὡς ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπαίξετο κατὰ τὰς παραμονάς τῶν Χριστουγέννων καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἑορτῶν, ἐξέλεξε τὸ ἔργον τοῦ Μπέρναρ Σῶ «Ὁ Ἀνδροκλῆς καὶ τὸ λιοντάρι». Εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτελεῖ σάτυραν καὶ χλευασμὸν ἐναντίον τῶν πρώτων χριστιανῶν.

Τὸ γεγονός ἀποτελεῖ ἀπαράδεκτον ἀπροσεξίαν. Διότι πάντοτε κατ' ἐξοχὴν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὰ παιζόμενα θεατρικὰ ἔργα θὰ ἔπρεπε νὰ μεταρσιῶνον εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀνωτέρας πνευματικῆς ζωῆς. Ἐνῶ τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν ἔργον ὄχι μόνον δημιουργεῖ ἀσεβῆ ἀτμόσφαιραν, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεῖ συγκοφαντικὴν δυσφήμισιν τῶν πρωτομαρτύρων χριστιανῶν. Οὗτοι δὲν ἦσαν πρόσωπα ἄξια χλευασμοῦ καὶ εἰρωνείας, ἀλλ' ἔδιδον τὸ παράδειγμα τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τοῦ ἠθικοῦ μεγαλείου, τῆς ἀνωτερότητος τοῦ χριστιανικοῦ βιώματος, τοῦ ἀπαραμίλλου ἀλτρουϊσμοῦ, καὶ τῆς ὑποδειγματικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ χρέους καὶ τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων. Ὅθεν φρονούμεν, ὅτι ὁ Ὄργανισμὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου θὰ ἔπρεπε μετὰ μεγαλυτέρας προσοχῆς νὰ ἐκλέγῃ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀναβιβάζει ἐπὶ τῆς σκηνῆς, οὐ-

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ο ΠΡ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΣ (+)

Τὴν 15ην Δεκεμβρίου μετέστη εἰς Κύριον μετ' ὀλιγοχρόνιον ἀσθένειαν ὁ Μητροπολίτης πρ. Νευροκοπίου κυρὸς Εὐγένιος. Ὁ μεταστὰς ἱεράρχης, γεννηθεὶς τῷ 1882 ἐν Μυτιλήνῃ καὶ παρ' εὐσεβῶν γονέων τυχὼν χριστιανικῆς ἀνατροφῆς, εἰσηλθεν ἐνδεκαετῆς μόλις εἰς τὴν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης. Ἀποφοιτήσας τῆς Σχολῆς καὶ τυχὼν τῆς χειραγωγίας καὶ προστασίας τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, διαπρεποῦς ἱεράρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, Γερμανοῦ Καραβαγγέλη, χειροτονήθη τῇ 11 Μαΐου 1911 Ἐπίσκοπος Ἀμισοῦ εἰς ἡλικίαν εἴκοσι δύο ἐτῶν. Ἀκολουθῶς διεκόνησεν τὴν Ἐκκλησίαν διαδοχικῶς ὡς Μητροπολίτης Κυδωνιῶν, εἶτα Φιλαδελφίας, κατόπιν δὲ τῆς εἰς Ἑλλάδα ὡς πρόσφυγος ἐγκαταστάσεώς του, ὡς Μητροπολίτης Νιγρίτης, ἦν θεοφιλῶς διεποίμανεν ἐπὶ δεκαετίαν σχεδόν, τέλος δὲ ὡς Μητροπολίτης Νευροκοπίου, παραιτηθεὶς διὰ λόγους ὑγείας δύο ἔτη μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν ταύτην ἐκλογὴν του. Ἐκτοτε παρέμεινεν σχολάζων εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος καὶ χαίρων συμπαιθείας παρὰ τῷ Ἱ. Κλήρῳ καὶ τῷ Λαῷ.

Ἡ κήδευσις τοῦ μεταστάντος ἐτετέσθη τῇ ἐπιούσῃ (16) ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, προεξάρχοντος τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου κ. Ἀλεξίου.

Τὸν ἐπικήδειον δ' ἐπὶ τῷ θανόντι εἶπε, συνοδικῆ ἐντολῇ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Θέμελης.

Κύριος ὁ Θεὸς κατατάξαι τὴν ψυχὴν τοῦ μεταστάντος ἐν δικαίῳ σκηναίς.

τως ὥστε ταῦτα ὄχι μόνον νὰ μὴ εἶναι ἄρησις τῶν ἑλληνοχριστιανικῶν ἀξιών, ἀλλ' ἀντιθέτως ν' ἀποτελοῦν ὕμνον αὐτῶν.

Καὶ πάλιν ἡ μονὴ Κερατέας.

Διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἡ μονὴ Κερατέας ἀπασχολεῖ τὴν ἑλληνικὴν δικαιοσύνην. Διότι τὰ τέκνα τοῦ μεγαλοβιομηχάνου Καπέκου κατήγγειλαν προσφάτως εἰς τὸ δικαστήριον, ὅτι ὁ πατὴρ των παραπεισθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Μονῆς, εἶχεν ἀφιερῶσει εἰς αὐτὴν ὀλόκληρον τὴν τεραστίαν περιουσίαν του ἐναντι μιᾶς ἀστείας ἀντιπαροχῆς. Ὁ δωρητὴς δηλαδὴ ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Μονὴν ἓνα τιμητικὸν τίτλον ἰσοδυναμοῦντα δῆθεν πρὸς τὸν τίτλον τοῦ ἐπισκόπου!

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν μεγαλοβιομηχάνον τοῦτον, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι παράδοξον. Συχνότατα ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς, ὁ ὁποῖος θεμελιούται ἐπὶ τῆς τυπολατρίας καὶ μαρτυρεῖ ἑλλειψιν ζωντανῶν χριστιανικῶν βιωμάτων, ὀδηγεῖ εἰς ἐνεργείας παραλόγους καὶ ἐνόστε βλαβερὰς. Ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ εἶναι παράδοξον καὶ ἀξιοκατάκριτον εἶναι τὸ ὅτι δύνανται διάφορα ἰδρύματα διὰ παραπειστικῆς δράσεως καὶ διαφόρων ἀπαράδεκτων μέσων νὰ παραπλανοῦν τοὺς ἀφελεῖς καὶ νὰ σφετερίζονται τοὺς καρποὺς τοῦ μόχθου καὶ τοῦ ἰδρωτὸς των. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως «Χριστεμπόριον» καὶ «Χριστοκαπηλείαν». Εἶναι καιρὸς δὲ πλέον, νομίζομεν, νὰ τεθοῦν φραγμοὶ εἰς αὐτὴν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίερά Σύνοδος

Υπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατ' ἀπόφασιν Αὐτῆς ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 10ης Δεκεμβρίου παρελθόντος μηνός, ἐστάλη εἰς τοὺς Μακαριώτατους Πατριάρχας Μόσχας, Σερβίας καὶ Ρουμανίας, εἰς τὸν Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπον Καντερυβουρίας καὶ εἰς τὸν Ο.Η.Ε. τὸ ἑξῆς ἔγγραφο:

«Τὰ συνταρακτικά γεγονότα τῆς Οὐγγαρίας, αἱ διώξεις καὶ τὰ θανάσιμα πλήγματα αὐτῆς δικαίως συνεκίνησαν ὅλον τὸν κόσμον. Ἐφ' ὅσον σφαγιάζεται ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια, ἡ ὁποία ἐξηγοράσθη ὑπὸ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἀλγνοχριστιανικὸν αὐτῆς πνεῦμα, ὅπερ εἶναι πνεῦμα ἐλευθερίας καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀλληλεγγύης τῶν Λαῶν, καὶ ἀγάπης καὶ θυσίας χάριν τῶν συνανθρώπων ἡμῶν ἐνώπιον τῶν τραγικῶν γεγονότων τῆς Οὐγγαρίας, ἄτινα στραγγαλίζουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν φωτίζουσιν αὐτὴν χριστιανικὴν πίστιν, ἀπὸ τῶν ὁποίων γεννᾶται ἡ ἀληθινὴ ἐκπολιτιστικὴ πορεία τῆς Ἱστορίας, συμμερίζεται βαθύτατα τὸν πόνον τοῦ Οὐγγρικοῦ Λαοῦ καὶ προσεύχεται εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Κύριον Ἰησοῦν, τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀγάπης, ἵνα φωτίσῃ ὅλους τοὺς προκαλοῦντας τὴν διάπραξιν τῶν τρομερῶν αὐτῶν πράξεων εἰς βέρους τοῦ Λαοῦ τῆς συμπαθοῦς αὐτῆς Χώρας, καὶ καθοδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν κατάπαισιν τοῦ φρικτοῦ τούτου πολέμου, εἰς τὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὸν Οὐγγρικὸν Λαὸν τῶν δικαιωμάτων τῆς αὐτοδιαθέσεως τῆς ζωῆς αὐτοῦ, εἰς τὴν παγίωσιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐντὸς τῆς Χώρας αὐτοῦ πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς Χριστιανικῆς συνειδήσεως».

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὴν 19ην Δεκεμβρίου ἐδόθη εἰς τὴν Αἴθουσαν τῆς Ἀπ. Διακονίας ἡ δευτέρα διάλεξις ἐπὶ Χριστιανοπαιδαγωγικῶν θεμάτων μετ' ὀμιλητῆν τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασ. Χ. Ἰωαννίδην, ἀναπτύξαντα εὐγλώττως τὸ θέμα «Χριστιανικὴ ἀνατροφή».

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεος τῇ 13ῃ παρελθόντος μηνός ἐπεσκέφθη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλῆν καὶ συνεργάσθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

Τῇ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἐπεσκέφθη τὸν Μακαριώτατον καὶ παρέμεινε συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μακρὸν ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας κ. Παπαληγούρας. Ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὸν Μακαριώτατον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Γεωργακόπουλος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος ἀνῆλθε μετὰ τῶν ἁγίων Συνοδικῶν εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον συγχαρητηρίων ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλίων τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.

Τῇ 18ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν βουλευτὴν καὶ τ. Ὑπουργὸν κ. Μαλαμίδαν, τὸν δημοσιογράφον καὶ συγγραφέα κ.Κ.Μπαστιᾶν, τὸν βουλευτὴν καὶ τ. Ὑπουργὸν κ. Στ. Νικολαΐδην, τὸν κ. Φιλ. Δραγούμην καὶ τὸν Διευθυντὴν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν κ. Στεφάνου.

Τῇ ἐπομένῃ 19ῃ ἐπεσκέφθησαν τὸν Μακαριώτατον ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Βασίλ. Βέλλας, ὁ βουλευτῆς καὶ τ. Ὑπουργὸς κ. Καλλαντζῆς καὶ ὁ κ. Μπαλτατζῆς-Μαυροκορδάτος.

Τῇ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀ. Φυτράκη, τὸν πρ. Ὑπουργὸν κ. Ζαΐμην καὶ τὸν πολιτευτὴν κ. Χατζήμηπην.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τῇ 21ῃ παρελθόντος μηνός ἐδέχθη τὸν Μέγαν Αὐλάρχην κ. Λεβίδην, τὸν κ. Ἰωάν. Δραγούμην καὶ τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Ν. Λούβαριν καὶ Χρ. Σγουρίτσαν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρία τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

Τῇ 22ᾳ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἐδέχθη τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Π. Τρεμπέλαν, τὸν πλοίαρχον κ. Τομαράν, τὸν βουλευτὴν καὶ ναύαρχον ἑ. ἄ. κ. Τούμπαν καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργ. Παιδείας κ. Κ. Κυριακόπουλον.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 24ης τοῦ αὐτοῦ μηνός μετέβη εἰς τὸν ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ παρηκολούθησε τὸν Μ. Ἐσπερινόν.

Τῇ 25ῃ, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως ὁ Μακαριώτατος, συμπαραστατοῦμενος ὑπὸ τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων Θεοφιλεστάτων Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου καὶ Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ καθ' ἣν ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον. Εἶτα μετέβη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον ἔνθα ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων.

Τῇ πρωΐᾳ τῆς 27ης τοῦ αὐτοῦ μηνός προήδρευσε συσκέψεως τῆς Ἐκτελ. Ἐπιτροπῆς τῆς Π.Ε.Α.Κ.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ μέλους τῆς Π.Ε.Α.Κ. κ. Κωνσταντίνου ἐπεσκέφθη τὸ ἑστιατόριον τῶν Κυπρίων φοιτητῶν, ὑφ' ὧν ἐγένετο ἐνθουσιαιδῶς δεκτός. Πρὸς αὐτοὺς ὠμίλησεν καταλλήλως ὁ Μακαριώτατος, εὐχρηθεὶς ὅπως τὸ ἀνατέλλον Νέον ἔτος ἀποβῇ ἔτος ἀπελευθερώσεως τῆς Κύπρου.

Τὴν ὄν ἀπογευματινὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη μετὰ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου εἰς τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τῇ 28ῃ παρελθόντος μηνός Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας. Ὡσαύτως ἐδέχθη τὸν κ. Πάνου, διευθυντὴν τῆς Γεωργ. Σχολῆς Λαρίσσης καὶ τὸν κ. Τσατσᾶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς Ὁρθοδόξου Κατηχητικῆς Σχολῆς, διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ Σεβασμ. πρ. Νευροκοπίου κ. Γεωργίου, ἐξάρας τὴν σημασίαν τοῦ ὠραίου τούτου ἔργου.

Τῇ ἐπομένῃ 29ῃ ἐδέχθη τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Πατρονικόλαον, Γ. Μπαλῆν, Β. Βέλλαν καὶ Β. Ἰωαννίδην.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 30ῆς τοῦ ἰδίου μηνός μετέβη εἰς τὸ Ὁφθαλμιατρεῖον, ἔνθα παρέστη εἰς τὸ κόψιμον τῆς πίττας.

Τῇ 31ῃ ἐδέχθη τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου κ. Κωνσταντίνου.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη εἰς τὸν τελεσθέντα ἐν τῷ ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἐσπερινόν. Ἐν συνεχείᾳ δὲ μετέβη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον Ἀθηνῶν, ἔνθα παρουσία ὄλων τῶν ἐν Ἀθήναις Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, τῶν παρεπιδημούντων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν σχολαζόντων ἐπισκόπων, τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» κ. Θ. Σπεράντσα, τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ ἱ. Συνόδῳ κ. Ἰ. Καμίρη, τοῦ Νομ. Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Μπαρτσακούλια, τῶν λοιπῶν ἐπισήμων προσκεκλημένων, ὡς καὶ ἄπαντος τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐκόπη ὑπ' Αὐτοῦ, κατὰ τὰ εἰωθότα, ἡ πίττα. Ἀκολούθως ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέβησαν γεῖμα πρὸς τιμὴν τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Σεβασμιωτάτων Σάρδεων κ. Μαξίμου καὶ Ἰκονίου κ. Ἰακώβου.

Τῇ 1ῃ ἱσταμένου μηνός, ἡ Α. Μακαριότης προέστη τῆς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Νέου ἔτους τελεσεύσεως ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν ἐπίσημον Δοξολογίαν, εἰς ἣν παρέστησαν αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ Μέλη τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, τὸ Διπλωματικὸν Σῶμα κ.λ.π. Εἰς τὴν Δοξολογίαν συμμετέσχον ἄπαντες οἱ ἐν Ἀθήναις Συνοδικοὶ Μητροπολιταί.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς Δοξολογίας ὁ Μακαριώτατος μετέβη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον, ἔνθα ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, τοῦ Κλήρον, ὡς καὶ πλῆθους λαϊκῶν. Ἀκολούθως, μετέβη καὶ συνεχάρη τοὺς Βασιλεῖς.

Τῇ 2ᾳ τοῦ αὐτοῦ μηνός ἐδέχθη τὸν Καθηγητὴν καὶ Ἀκα-

δημαϊκόν κ. Δημ. Μπαλάνου, τόν κ. Τ. 'Αθανασιάδην, Γεν. Γραμματέα τοῦ 'Εθνικοῦ Θεάτρου, τόν Καθηγητήν καί 'Ακαδημαϊκόν κ. Παν. Μπρατσιώτην, τόν κ. 'Α. Παπαγεωργακόπουλον, 'Αν. 'Εκπαίδ. Σύμβουλον, καί τόν κ. Π. Ντεντιδάκην τ. 'Υπουργόν.

— Τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α.Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος κατήλθεν εἰς Πειραιᾶ καί προέστη τῆς τελετῆς τῆς Καταδύσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Θεοφ. 'Επισκόπων Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ καί Σταυρουπόλεως κ. Πολυκάρπου.

— Τῇ 8ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ Μακαριώτατος ἐπεσκέφθη τὸν 'Αντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. 'Αποστολίδην μετὰ τοῦ ὁποῦ καί συνειργάσθη.

— 'Υπὸ τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν ἐξεδόθη καί ἐκονοποιήθη εἰς τοὺς αἶδεις. 'Εφημερίους τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ὑπ' ἀρ. 2659 ἐγκύκλιος. 'Ομοίως ἀπεστάλη πρὸς τοὺς αἶδεις. ἐφημερίους ἡ ἐν ἄλλῃ στήλῃ τοῦ παρόντος δημοσιευομένη Εὐχή ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων Κυπρίων, συνταχθεῖσα ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου. Τὴν ἐν λόγῳ εὐχὴν ἐνετάλησαν νὰ ἀναγνώσουν οἱ αἶδεις. ἱερεῖς τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὴν 'Οπισθάμβωνον εὐχὴν.

'Αριθ. Πρωτ. 2659

'Ἐν 'Αθήναις τῇ 19-12-56.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς τοὺς Αἰδεσιμωτάτους 'Εφημερίους τῶν 'Ιερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιοτάτης 'Αρχιεπισκοπῆς.

Οἱ Εὐλαβέστατοι 'Εφημέριοι πάντοτε μὲν, ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀμωμήτου πίστεως ἡμῶν, καθ' ὅς ἡ 'Αγία ἡμῶν 'Εκκλησία καλεῖ τοὺς χριστιανούς εἰς πίστιν πρὸς τὸν 'Αρχηγόν καί Σωτῆρα ἡμῶν 'Ιησοῦν Χριστόν, ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται ἐν τοῖς 'Ιεροῖς Ναοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ 'Ωρολογίου Προγράμματος, τοῦ κοινοποιηθέντος αὐτοῖς, ὀριζομένας ὥρας καί τελῶσι τὰς 'Ιερὰς 'Ακολουθίας ἱεροπρεπῶς, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῆς 'Εκκλησίας.

'Υπενθυμίζοντες ὑμῖν ταῦτα συνηστώμεν εἰς ὑμᾶς, ἐπὶ ταῖς ἐπικειμέναις ἑορταῖς, τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τοῦ Τυπικοῦ τῶν Μυστηρίων, διὰ τῆς ὁποίας σκόπεῖται ἡ ἀκρίβεια καί ἡ εὐταξία ἐν ταῖς 'Ιεραῖς Τελεταῖς καί ἐντελλόμεθα, ὅπως ἅπαντα τὰ Μυστήρια τελῶνται κατὰ τὴν εὐπρεπεστάτην δυνατὴν ἐξοικονόμησιν, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς ἐν σπουδῇ καί οἰονεῖ ἐκ συναρπαγῆς τελέσεως τῶν 'Ιερῶν Μυστηρίων, διότι ἡ εἰδικὴ εὐθύνη τῆς τάξεως καί τοῦ τρόπου τῆς τελέσεως τῶν 'Ιερῶν Μυστηρίων θὰ βαρύνῃ ἀποκλειστικῶς τὸν λειτουργόν.

Περὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς 'Ιερᾶς 'Εξομολογήσεως, τονίζομεν, ὅτι οἱ Εὐλαβέστατοι 'Ιερεῖς ὀφείλουσι νὰ διδάσκωσιν εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν τοὺς πιστοὺς περὶ τῆς ἀναγκαιότητος καί τῆς σημασίας τῆς 'Εξομολογήσεως καί νὰ ἐξομολογῶσι τοὺς εἰς αὐτοὺς προσερχομένους, ἀποφεύγοντες τὴν λήψιν χρημάτων κατὰ τὴν ἐξομολόγησιν τῶν χριστιανῶν, «...οὐδὲ γὰρ πεπραμένη ἡ χάρις, οὐδὲ χρήμασι τὸν ἁγιασμόν τοῦ Πνεύματος μεταδιδόμεν». (23ος Κανὼν Στ' Οἴκου. Συνόδου).

Περὶ τοῦ Μυστηρίου τοῦ Εὐχελαίου, ὑπομιμνήσκομεν καί αὐθις, ὅτι ἡ τέλεσις τούτου θὰ γίνηται τοῦλάχιστον ὑπὸ δύο 'Ιερέων, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηρίου ὑφ' ἑνὸς 'Ιερέως. 'Αξιοῦντες πιστὴν τήρησιν ἐν τῷ σημεῖω τούτῳ περὶ τελέσεως τοῦ 'Ι. Εὐχελαίου, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι θέλομεν παρακολουθήσει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐντελλόμεθα ὅπως μὴ δέχησθε Κληρικούς ἐξερχομένους τῆς 'Ενορίας αὐτῶν καί μὴ ἔχοντας παρὰ τοῦ οἰκείου 'Ιεράρχου γραπτὴν ἀπουσίας ἀδειαν καί μὴ ὄντας ἐφωδιασμένους διὰ κανονικῶν γραμμάτων, «ξένους κληρικούς καί ἀγνώστους ἐν ἑτέρᾳ πόλει διχα συστατικῶν γραμμάτων τοῦ ἰδίου 'Επισκόπου, μηδὲ μὴδὲ μὴδὲ μὴδὲ λειτουργεῖν». 1(3ος Κανὼν Δ'. Οἴκου. Συν). 'Αλλὰ καί εἰς τοὺς αἰδεσιμωτάτους 'Εφημερίους τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν ἀπαγορεύομεν αὐστηρῶς ἵνα ἱεουργῶσιν εἰς ἄλλους Ναοὺς ἀνεῦ ἡμετέρας γνώσεως καί ἀδείας. 'Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη τελέσεως τῆς θ. Λειτουργίας ὑπ' αὐτῶν ἐν ἑτέρῳ Ναῶ, καί διὰ ἡτιολογημένην ἀφορμὴν, οὗτοι ὀφείλουσι νὰ λάβωσι τὴν πρὸς τοῦτο ἀδειαν ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ 'Ιερεῖς δὲ τοῦ Πειραιῶς ἀπὸ

τὸν Θεοφιλέστατον 'Επίσκοπον Εὐρίπου κ. 'Αλέξιον. Ταῦτα πάντα ἐπιβάλλουσι λόγοι κανονικῆς τελέσεως τῶν 'Ι. 'Ακολουθιῶν καί τῶν 'Ι. Μυστηρίων, λόγοι εὐταξίας ἐν τῇ 'Εκκλησίᾳ καί λόγοι πληρεστέρας τελέσεως τοῦ λειτουργικοῦ ὑμῶν καθήκοντος. Ταῦτα πρὸς καθοδηγίαν ὑμῶν. Γένοιτο δὲ πᾶσιν ὑμῖν ἀρωγὸς ἡ χάρις τοῦ Κυρίου.

'Ἐντολῇ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου
'Ο Βοηθὸς 'Επίσκοπος
† 'Ο Μαραθῶνος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

'Εκκλησία Κρήτης

Τῇ 11ῃ παρελθόντος μηνὸς ἐωρτάσθη ἐν 'Ηρακλείῳ μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς λαμπρότητος ἡ ἑορτὴ τοῦ πολιούχου 'Αγίου Μηνᾶ. Τὴν πρωΐαν δὲ ἐτελέσθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ ἡ θ. Λειτουργία προσερχόντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κρήτης κ. Εὐγενίου. 'Επηκολούθησεν ἡ Λιτανεία τοῦ Σεπτοῦ Λειψάνου καί τῆς 'Ιερᾶς Εἰκόνος τοῦ 'Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ, ἣν ἠκολούθησαν σύμπας ὁ Κλήρος τῆς πόλεως, αἱ ἀρχαὶ ὡς καί πλήθος εὐλαβῶν προσκυνητῶν ἐξ ἀπάσης τῆς νήσου.

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αμερικῆς

Τῇ 21ῃ 'Οκτωβρίου ἐγένετο ἐν τῇ 'Ιερᾷ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἡ τελετὴ τῆς 'Εντάξεως καί Ρασσοφορίας, ἐν ἣ παρεστήσαν ἀντιπρόσωποι 'Αμερικανικῶν Πανεπιστημίων καί πλήθος προσκεκλημένων.

— Τὴν Σχολὴν ἐπεσκέφθη, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου αὐτῆς, ὁ καθολικὸς ἱερεὺς Francis Dvornik. 'Επεσκέφθη ὡσαύτως τὴν Σχολὴν ὁ 'Επίσκοπος τῆς ἐν Ν. 'Αμερικῇ Ρωσικῆς 'Εκκλησίας κ. 'Αθανάσιος.

'Αρχιεπισκοπὴ Θουατείρων

'Υπὸ τῆς 'Αυστριακῆς Κυβερνήσεως διετέθη ἐκ τοῦ εἰδικοῦ κονδυλίου ἀναστηλώσεως ἐθνικῶν μνημείων τὸ ποσὸν τῶν 50 χιλιάδων ἀυστριακῶν σελινίων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ καταστραφέντος ἐκ τοῦ πολέμου διακόσμου τῶν δύο ἐν Βιέννῃ 'Ι. Ναῶν τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

'Υπὸ τῶν ἀρχῶν Κατοχῆς τῆς Κύπρου συνελήφθησαν τὴν Τετάρτην 19ην παρελθόντος μηνὸς ὁ Διευθυντὴς τῆς 'Ιερατικῆς Σχολῆς «'Απόστολος Βαρνάβας» ἱερολογ. Διονύσιος Κυκκώτης καί ὁ ἱερομόναχος Μακάριος. 'Ωσαύτως δυνάμει ἐντάλματος προσωποκρατήσεως ἐνεκλείσθη εἰς στρατόπεδον ὁ Αἶδεις. 'Αντώνιος Μαυρομάτης, ἐφημέριος τοῦ χωρίου Εὐρύχου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Δεκαμελὴς ἀντιπροσωπεία τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πατριάρχην κ. Βικέντιον ἐπεσκέφθη τὴν Ρωσικὴν 'Εκκλησίαν κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Πατριάρχου Μόσχας κ. 'Αλεξίου. 'Η ἀντιπροσωπεία ἀνεχώρησε διὰ τὴν Μόσχαν ἀεροπορικῶς τὴν 5ην 'Οκτωβρίου, ἐπέστρεψε δὲ οἴκαδε σιδηροδρομικῶς μέσῳ Ρουμανίας τὴν 31ην 'Οκτωβρίου 1956. 'Η ἀντιπροσωπεία τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας παρέμεινε εἰς τὴν Μόσχαν 14 ἡμέρας, εἰς τὸ Λένινγκραντ 4 ἡμέρας καί εἰς τὸ Κίεβον 3 ἡμέρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰς Ρωσίαν παραμονῆς τῆς ἡ ἀντιπροσωπεία ἐπεσκέφθη 16 ναοὺς τῆς Μόσχας, 6 ναοὺς τοῦ Λένινγκραντ, 5 ναοὺς τοῦ Κίεβου, 3 Σεμιναρία καί 2 Θεολογικὰς 'Ακαδημίας. 'Ο Πατριάρχης κ. Βικέντιος ἐλειτούργησε πέντε φορές, ἐξ ὧν δύο φορές μὲ τὸν Πατριάρχην Μόσχας κ. 'Αλέξιον.

'Η ἀντιπροσωπεία τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας ἔτυχε ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς καί μεγάλων τιμῶν τόσο ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου Μόσχας κ. 'Αλεξίου, ὅσον καί ἐκ μέρους τῶν σοβιετικῶν ἀρχῶν. 'Ο Πατριάρχης Μόσχας κ. 'Αλέξιος ὑπεδέχθη τὴν ἀντιπροσωπείαν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Μόσχας, δις ἐδέχθη ταύτην εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ μέγαρόν του, δις τὴν ἐφιλοξένησε εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει Ζαγκόρσκ Λαύραν τῆς 'Αγίας Τριάδος. 'Επίσης τὴν ἐφιλοξένησε καί εἰς τὸ ἐν Λουκάνῳ

πλησίον τῆς Μόσχας ἠδειαίτημά του. Ὁ Πατριάρχης κ. Ἀλέξιος συνώδευσε τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ ταξιδίον τῆς ἀπὸ τῆς Μόσχας εἰς τὸ Λένινγκραντ.

Ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἔτυχε ἐξαιρετικῶν τιμῶν, ὡς ἐλέχθη, καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐπισήμων σοβιετικῶν ἀρχῶν. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Μόσχας τὴν ὑπεδέχθη ὁ ὑπουργὸς τῶν θρησκευμάτων κ. Καρπώφ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε καὶ δεξιῶσιν πρὸς τιμὴν τῆς. Ὁ πρῶτος βοηθὸς τοῦ κ. Καρπώφ συνώδευσε τὴν ἀντιπροσωπείαν εἰς τὸ Λένινγκραντ καὶ τὸ Κίεβον. Τὴν 19ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀντιπροσωπεία ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ρωσίας στρατάρχου Μπουλγκάνιν.

Τὴν εἰς Ρωσίαν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου Σερβίας κ. Βικεντίου ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἀνέμενεν ὡς ἑορτὴν, ἐγκαινιάζουσαν νέαν ἐποχὴν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ρωσοσερβικῶν ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων. Ἡ ἀντιπροσωπεία ἀπέκτιμασε τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ἐκτυλίσσεται εἰς τὴν Ρωσίαν ἀνεμποδίστως, καὶ ὅτι οἱ πιστοὶ ἐκκλησιάζονται τακτικῶς εἰς τοὺς καταμέστους ναοὺς.

Τὸ ταξιδίον τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ρωσίαν ἐγένετο δαπάναις τοῦ Γιουγκοσλαβικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία διέθεσε εἰδικὸν ἀεροπλάνον διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς εἰς τὴν Μόσχαν καὶ εἰδικὸν ὄχημα διὰ τὴν ἐπάνοδόν τῆς ἀπὸ τὰ ρωσορουμανικὰ σύνορα εἰς Βελιγράδιον.

— Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου «Γκλάσνικ» ἀναδημοσιεύει εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ὀλόκληρον τὸ Κύριον ἄρθρον τοῦ κ. Θεοδ. Κ. Σπεράντσα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1956 ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἐπίσκεψις εἰς Γιουγκοσλαβίαν».

— Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Γιβραλτάρ κ. Θωμᾶς Κράσκ ἐπεσκέφθη τὴν 19ην Νοεμβρίου 1956 τὴν Αὐτοῦ Ἀγιότητα τὸν Πατριάρχην τῆς Σερβίας κ. Βικέντιον, διαβιβάσας εἰς αὐτόν τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας κ. Φίσερ καὶ τὴν πρόσκλησίν του, ὅπως ὁ Πατριάρχης κ. Βικέντιος ἐπισκεφθῆ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν ὡς φιλοξενούμενος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας. Ὁ Πατριάρχης κ. Βικέντιος ἠὺχαρίστησε θερμῶς διὰ τὴν πρόσκλησιν, εἰπὼν ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα, ὃν τὸ ἐπιτρέψουν αἱ περιστάσεις, διότι αἱ ἀμοιβαῖαι ἐπισκέψεις συμβάλλουν ἰσχυρῶς εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν.

— Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ Βελιγραδίου ἐξέλεξε παμψηφεί ὑφηγητὴν τῆς Δογματικῆς καὶ τῆς Συμβολικῆς τὸν κ. Στόγιαν Γκόσεβιτς, πτυχιούχον καὶ διδάκτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

— Τὴν 17ην Δεκεμβρίου 1956 ἀπεβίωσε εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ζάγκρεμπ ὁ Προκαθήμενος τῆς ἐν Κροατίᾳ Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας Μάρκος Καλότσερα. Οὗτος ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἱδρυτῶν τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κροατίας, ἐκλεγείς πρῶτος ἀρχηγὸς τῆς τὸ 1924.

— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου Ἔτους ὁ Πατριάρχης Σερβίας κ. Βικέντιος προέβη εἰς τὰς ἐξῆς δηλώσεις πρὸς τὸ Γιουγκοσλαβικὸν Πρακτορεῖον εἰδήσεων «Γιούγκοπρες»: «Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐπιόντος Νέου Ἔτους θέλω νὰ ἀπευθύνω χαιρετισμοὺς καὶ τὰς πλέον καλὰς εὐχὰς πρὸς τοὺς πιστοὺς τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας, ὡς καὶ πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Γιουγκοσλαβίας διὰ τὴν περαιτέρω εἰρηνικὴν ἀνθησιν καὶ ὅπως μὲ τὴν Κυβερνησίαν των διαφυλάξουν τὴν εἰρήνην, τὴν ἐνότητά καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς προσφιλοῦς μας Πατρίδος.

Ἡ Σερβικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ εἶναι ἐλευθέρη μόνον ἐν τῷ ἐλευθέρῳ Κράτει, ὡς ἐκ τούτου δὲ εἰς τὸ ἔργον τῆς καὶ εἰς τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ἀκολουθεῖ αὐτὴν τὴν μεγάλην ἀρχήν, τούτέστιν φυλάττει τὴν σκληρῶς κατακτηθεῖσαν ἐλευθερίαν τῆς χώρας τῆς, ἐνδιαφερομένη μετ' αὐτῆς διὰ τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος, φυλάττει τὰς ἁγίας ἀληθείας τῆς ἁγίας Ὀρθοδοξίας, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὡς πατριῶται ἔχομεν αὐτὸ τὸ καθήκον καὶ τοῦτο εἶναι δυνατόν εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ ἀνεξάρτητον χώραν μας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία εἶναι χωρισμένη

ἀπὸ τὸ Κράτος ὄχι μόνον τυπικῶς, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς. Πολλοὶ δὲν θέλουν νὰ κατανοήσουν τὸ γεγονός αὐτὸ καὶ θὰ ἐπεθύμουν ἡ Σερβικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ ἀκολουθῆ ἄλλην ὁδόν. Αὕτη θὰ ἀκολουθῆ τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ἠκολούθει μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Τέλος θὰ ἤθελον νὰ τονίσω ὅτι ἡ ζωὴ τῆς Σερβικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας κατὰ τὸ 1956 ἠκολούθει τὸν κανονικὸν ροῦν τῆς.

Εἰς παρομοίας δηλώσεις προέβησαν καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων θρησκευμάτων ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ὅταν εἰς τὴν Σόφιαν ἐρωτάσθη ἐσχάτως δημοσίᾳ ἡ «ἡμέρα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν», ἐν τῷ ἐπίσημῳ ὄργανῳ τῆς Ὀρθόδοξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας «Zrkoveni Vestnik» ἐδημοσιεύθη κύριον ἄρθρον, ἐν ᾧ μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐξῆς: «Τὸ διεθνὲς τοῦτο ἴδρυμα (ὁ Ο.Η.Ε.), τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἐργασθῆ ἀκόμη πολὺ, ἵνα ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, ἀδιστακτικῶς ὑποβोधεται ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου, ὥστε νὰ ἀταποκρηθῆ πλήρως εἰς τὴν εὐγενῆ ἀποστολήν του. Ὀλόκληρος ὁ χριστιανικὸς κόσμος προσεύχεται ἀδιαλείπτως, ἵνα ἔλθῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ ἡμέρα τῆς χάριτος, ὁπότε δὲν θὰ ὑπάρχῃ «Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία; βάρβαρος καὶ Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστὸς» (Κολ. γ', 11).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Τὴν 8ην Δεκεμβρίου ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Βαρσοβίαν ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἀπὸ μακροῦ διεξαγομένων συνομιλιῶν μεταξὺ τῆς Πολωνικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐν Πολωνίᾳ Ἐπισκοπάτου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Βάσει τῆς ἐπελθούσης συμφωνίας, τὸ Κράτος ἐπιτρέπει τὴν εἰσαγωγὴν τῶν θρησκευτικῶν ὡς προαιρετικῶν μαθήματος εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια διὰ τοὺς μαθητὰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἤθελον ζητήσῃ τοῦτο. Οἱ διδάσκοντες τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν θὰ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐν συνηνοσίᾳ μὲ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς καὶ θὰ μισθοδοτῶνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Τὸ πρόγραμμα διδασκαλίας καὶ τὰ θρησκευτικὰ διδακτικὰ βιβλία θὰ συντάσσονται ἀπὸ συμφώνου. Τὸ κράτος ὡσαύτως δέχεται τὴν παρουσίαν καθολικῶν ἱερῶν εἰς τὰ νοσοκομεῖα καὶ τὰς φυλακὰς. Ἡ Ἐκκλησία ἀντιστοιχῶς ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τοῦ Κράτους νὰ ἐπικυρήνῃ τοὺς διορισμοὺς τῶν Ἀρχιεπισκόπων, τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν ἄλλων καθολικῶν κληρικῶν. Ἀναγνωρίζει ὡσαύτως τὰ πρὸς τὴν Δύσιν πολωνικὰ σύνορα καὶ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ παρέχῃ ἐμπόδια εἰς τὴν νέαν ἡγεσίαν τῆς Πολωνίας καὶ νὰ μὴ ἐργάζεται διὰ τὴν ἱδρυσιν καθολικῶν πολιτικῶν κομμάτων εἰς τὴν Πολωνίαν.

Πρόκειται περὶ συμβιβασμοῦ μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους, ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ὀμαλῶν σχέσεων καὶ εἰς τὴν ἑδραίωσιν τῆς ἐνότητος εἰς τὴν Πολωνίαν, τῆς ὁποίας ἔχει μεγάλην ἀνάγκην ἡ νέα ἡγεσία τοῦ Κράτους ὑπὸ τὰς παρούσας δυσχερεῖς συνθήκας, ὅτε προσπαθεῖ νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Ἡ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1955 ὑπὸ τοῦ ρώσου μητροπολίτου Ἐλευθερίου διευθυνομένη ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Τσεχοσλοβακίας ἀπέκτησε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1956 νέαν κεφαλὴν. Καὶ ὁ νέος ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας ταύτης μητροπολίτης Ἰωάννης (Kuchtin) εἶναι ῥώσος (γεννηθεὶς τῷ 1901 ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ροστώβ), ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ρώσων μεταναστῶν τοῦ ἔτους 1920. Οὗτος ἐκάρη μοναχὸς ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ καὶ ἐχειροτονήθη ἱερεὺς ὑπὸ τῆς σερβικῆς Ἐκκλησίας. Τῷ 1936 ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῷ ὀρθόδοξῳ θεολογικῇ σχολῇ τοῦ Βελιγραδίου καὶ τῷ 1948 διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τινι ἱερατικῇ σχολῇ. Κληθεὶς τῷ 1951 ὑπὸ τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἐγένετο ἐν

αυτή επίσκοπος τῷ 1954. Κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1956 ἐγένετο ἡ ἐνθρόνισις αὐτοῦ ὡς μητροπολίτου ἐν Πράγῃ, παρισταμένων πολλῶν ἐκπροσώπων τῆς ῥωσικῆς ἐκκλησίας μετὰ τὸν μητροπολίτην Νικόλαον ἐπὶ κεφαλῆς. Ὁ πρῶτον ἀρχηγὸς τῆς ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας μητροπολίτης Ἐλευθέριος ἐξέλεγε τὸν Νοέμβριον τοῦ 1955 μητροπολίτης τοῦ Λένινγκραντ, διαδεχθεὶς τὸν ἀποθανόντα μητροπολίτην Γρηγόριον.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς 23ης Δεκεμβρίου π. ἔ. ἡ Α. Ἀ. Πάπας Πῖος ΙΒ' ἐδέσχη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Κουσιστορίου τὰ μέλη τοῦ Ἱεροῦ Κολλεγίου τῶν Καρδινάλιων, ἅτινα ὑπέβαλον εἰς αὐτὸν εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἀκροάσεως τῶν Καρδινάλιων ὁ ἅγιος πατὴρ ἀπηύθυνε πρὸς ὁλόκληρον τὸν κόσμον ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τοῦ Βατικανοῦ Χριστουγεννιάτικον μῆνυμα, ὅπερ μετεδόθη συγχρόνως καὶ ὑπὸ πολλῶν ραδιοσταθμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

— Ὁ ἀπελευθερωθεὶς Πριμᾶτος τῆς Πολωνίας Καρδινάλιος Στέφανος Βυσζίνσκυ ἐπεσκέφθη πολλοὺς ναοὺς τῆς Βαρσοβίας.

— Αἱ κομμουνιστικαὶ ἀρχαὶ τῆς Βουδαπέστης συνέλαβον τὸν Αἰδ. κ. Ἔγκον Ταρκασάνυ, γραμματέα τοῦ Καρδινάλιου Μιντζέντυ, καὶ τὸν ἐνέκλεισαν εἰς τινὰ φυλακὴν τῆς Βουδαπέστης.

— Καθ' ἃ γράφει ὁ ξένος θρησκευτικὸς τύπος, ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἤρχισε νὰ ἐπιζητῇ ἐκκλησιαστικὰς ἐπιτυχίας εἰς τὰς Ἰνδίας εἰς ἀντιστάθμισμα τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον χάνει εἰς τὴν Βραζιλίαν. Οἱ Συνορθόδοξοι τῶν Ἰνδιῶν (τοῦ Μαλαμπάρ) καὶ οἱ Κόπται τῆς Αἰγύπτου εἶναι ὁ νέος στόχος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Ὡσαύτως ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἀνησυχεῖ μετὰ τὴν κίνησιν τῶν ὀλίγων Διαμαρτυρομένων τῆς Γαλλίας καὶ καταφέρεται δριμύτατα ἐναντίον τῶν «αμαθῶν» Καλβινιστῶν τῆς Ἑλβετίας.

— Πρό τινων ἑβδομάδων ἐν Bergano τῆς Β. Ἰταλίας ἔλαβε χώραν ἡ 29η Ρωμαιοκαθολικὴ «Κοινωνικὴ Ἑβδομάς» τῆς Ἰταλίας. Τὸ θέμα τῆς Ἑβδομάδος ταύτης ἦτο: «ὁ οἰκονομικὸς βίος καὶ ἡ ἠθικὴ τάξις».

— Τὸ «Κέντρον τῆς Ποιμαντικῆς Λειτουργικῆς» (Centre de Pastorale Liturgique), ὅπερ εἶναι ὁ φορὸς τῆς λειτουργικῆς κινήσεως ἐν Γαλλίᾳ, διωργάνωσε πρό τινος ἐν Βερσαλλίας ἐν συνέδριον, ἐν ᾧ ἐξητάσθη τὸ θέμα τοῦ γάμου. Αἱ γενόμεναι εἰσηγήσεις καὶ συζητήσεις ἀνεφέροντο ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰς ἐν τῇ Βίβλῳ, τῇ Λειτουργίᾳ, τῷ Κανονικῷ Δικαίῳ, τῇ Θεολογίᾳ θεμελιώδεις βάσεις τοῦ χριστιανικοῦ γάμου καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ συγκεκριμένα προβλήματα, ἅτινα ἀπορρέουν ἐξ αὐτοῦ τῶν εἰς τὰς πόλεις, ὅσον καὶ ἐν ὑπαίθρῳ.

— Ὁ Σεβ. Ρεϊγκάντα, Ἐπίσκοπος τῆς Κορδοῦνης τῆς Ἰσπανίας, ἴδρυσεν νέον μοναχικὸν τάγμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Φρουροὶ τοῦ Χριστοῦ», τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ἐκτὸς τῆς μονῆς τῶν θὰ φέρουν λαϊκὴν περιβολήν. Τὰ μέλη τοῦ νέου τούτου Τάγματος, σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ἐπίδοσις εἰς κοινωνικὰ ἔργα, διαιροῦνται εἰς τέσσαρας κατηγορίας: α) Μοναχοὶ ζῶντες κοινοβιακῶς καὶ ἐργαζόμενοι μαζί. β) Ἐξωτερικοὶ Μοναχοί, οἱ ὁποῖοι δι' εἰδικούς λόγους κάμνουν ταξίματα, ἀλλὰ συνεχίζουν νὰ διαβιοῦν εἰς τὰς οἰκογενειακὰς τῶν ἐστίας. γ) Μοναχοὶ τοῦ τρίτου Τάγματος (Τερτσίαριοι), οἱ ὁποῖοι δὲν ζοῦν κοινοβιακῶς οὔτε κάμνουν ταξίματα. δ) Θεωρητικοὶ Μοναχοί, οἱ ὁποῖοι ἀφιερώνουν ἑαυτοὺς ἀποκλειστικῶς, ἵνα προσέυχονται ὑπὲρ τῶν ἔργων τοῦ Τάγματος.

— Ἡ «διεθνὴς καθολικὴ ὑπηρεσία τοῦ κινηματογράφου» (Office Catholique International du Cinéma, ἐν συντομίᾳ OCIC) παρέχει κατ' ἔτος «μέγα βραβεῖον» καὶ ἐπαίνους εἰς φιλμ, ἅτινα ἐμπνέονται ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος. Ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ὑπὸ ἐπιφανῶν ἀγγλων, ἀμερικανῶν, γάλλων, ἰσπανῶν, ἰταλῶν καὶ γερμανῶν κριτικῶν. Κατὰ τὸ ἔτος 1956 τὸ «μέγα βραβεῖον» ἐδόθη εἰς τὸ Ἰταλικὸν φιλμ «Ἡ στέγη» καὶ εἰς τὸ Φινλανδικὸν «Ὁ ἄγνωστος στρατιώτης».

— Εἰς τὴν Ρώμην ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος κτιρίου, τὸ ὁποῖον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς Μονὴ διὰ μοναχὰς ρωσικῆς ἐθνικότητος, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Ἁγία Ἐδρα ἐπέτρεψε τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν ἀπὸ τὰ διάφορα ἀνά τὸν κόσμον Καθολικὰ Μοναχικὰ Τάγματα, εἰς τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἀνήκον, ἵνα σχηματίσῃσαν νέαν μοναχικὴν κοινότητα σλαβικοῦ λειτουργικοῦ τυπικοῦ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Καθ' ἃ γράφει ὁ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας», ὁ Ἀγγλικανὸς ἱερεὺς R. Peter Hammond, ἐγκαινιάσας ἐν Ὁξφόρδῃ τὸ χειμερινὸν πρόγραμμα ὁμιλιῶν καὶ συγκεντρώσεων τῆς ἐνώσεως «Ἁγιος Ἀλβανὸς καὶ Σέργιος», ἐν διαλέξει αὐτοῦ, δοθεῖσα εἰς τὸ Christ. Church College, μετὰ «Ἡ σημασία τῆς Ὀρθοδοξίας διὰ τοὺς Ἀγγλικανούς», ἀνεφέρθη μεταξύ ἄλλων εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Αὕτη, ὡς οὗτος ἐτόνισεν, ἔχει Τριαδικὸν χαρακτήρα, τοῦθ' ὅπερ παραθεωρεῖται ὑπὸ τῶν Δυτικῶν Ἐκκλησιῶν, ὧν ἡ λατρεία ἐξαιρεῖ κυρίως τὸ Δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἀναφερθεὶς, μετὰ ταῦτα, εἰς τὴν τέχνην τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἐτόνισεν, ὅτι αὕτη ἐκφράζει τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τοῦ Χριστιανισμοῦ διὰ τῆς ἐξουλώσεως τῶν ὑλικῶν στοιχείων τῆς. Ἐν συνεχείᾳ οὗτος ἐξέφρασε τὴν λύπην αὐτοῦ, διότι οὗτος κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ παραμονῇ του διεπίστωσεν, ὅτι ὑπῆρχεν ἡ τάσις νὰ ἀντικαθίσταται ἡ βυζαντινὴ τέχνη δι' ἀτυχῶν ἀπομιμήσεων τῆς τέχνης τῆς Ἀναγεννήσεως. Καταλήγων εἶπεν, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, ἵνα εὕρῃ τὴν πληρότητα αὐτῆς, δεόν νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν πρὸς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς δὸν μᾶλλον ἢ τὴν πρὸς τὴν Ῥώμην ἄγουςαν.

— Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Δρ. Geoffrey Fisher, ἐν τινι συγκεντρώσει φοιτητῶν, ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ὡς πᾶς Πρωθυπουργὸς ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ ὁποῖον συμβουλευέται προκειμένου νὰ προβῇ εἰς σχετικὰς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐνεργείας, οὕτω καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης λαμβάνει βαθεῖαν γνώσιν τῆς καταστάσεως τῶν ξένων ἐκκλησιῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλῶς, καὶ ρυθμίζει τὰς πρὸς αὐτὰς σχέσεις αὐτῆς».

ΚΟΠΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατόπιν τοῦ θανάτου τοῦ Πατριάρχου Γιουσάμπ τοῦ Β', ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας ἐξέλεξε ὁμοφώνως Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Βένι Σουέφ καὶ Μπαχνάσας κ. Ἀθανάσιον.

ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΙ

Αἱ ἐπιστημονικαὶ θρησκευτικαὶ ἐπιθεωρήσεις «Le Monde non - Chrétien» καὶ «The Muslim World» ὁμοῦν περὶ ἐσωτερικῆς ἀναγεννήσεως, παρατηρουμένης ἐν τῷ Μωαμεθανισμῷ, τῷ Ἰνδουισμῷ καὶ τῷ Βουδδισμῷ. Ἡ ἀναγέννησις αὕτη δὲν παρατηρεῖται μόνον μεταξύ τῶν λαϊκῶν μαζῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑψηλοτέρων κοινωνικῶν τάξεων, ὡς καὶ τῆς τάξεως τῶν ἐπιστημόνων καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων (ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων), ἐνθα ἡ ἀναλογία τῶν θρησκευόντων ἀνέρχεται εἰς 70%.

— Κατὰ δημοσιογραφικὰς πληροφορίας ἐκ Κατμαντοῦ τοῦ Νεπάλ, ὁ βασιλεὺς Μαχέντρα ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τοῦ Δ' Βουδδιστικοῦ Συνεδρίου τὴν 20 Ὀκτωβρίου.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἰράκ ἀπεφάσισε νὰ διδάσκηται ὑποχρεωτικῶς εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ἀνεξαιρέτως τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν ὄλων τῶν θρησκειῶν.

— Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ὀκτῶ ἐτῶν, ἡ κομμουνιστικὴ κυβέρνησις τῆς Οὐγγαρίας ἐκλείσε 3.147 καθολικὰ ἐνοριακὰ σχολεῖα, ὡς καὶ 358 καθολικὰ σχολεῖα μετ' οἰκοτροφείων καὶ κολλέγια, 1400 προτεσταντικὰ σχολεῖα, 14 ὀρθόδοξα καὶ 30 ἑβραϊκὰ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Φωκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 46 § 1 καὶ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α. Ν. «Περὶ Ἑνοριακῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 540/1945 προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ ἐν Καλοσκοπῇ - Παρνασσίδος Ἱεροῦ Ναοῦ «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος», ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 27ῃ Ἰουλίου 1956

† Ὁ Φωκίδος Ἀθανάσιος.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 46 § 1 καὶ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α. Ν. «Περὶ Ἑνοριακῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ διαταγμάτων καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα τυπικὰ καὶ κανονικὰ προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Μαλανδρινῇ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης», ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 1956

† Ὁ Φωκίδος Ἀθανάσιος.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α. Ν. «Περὶ Ἑνοριακῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ διαταγμάτων καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Διακόνου τοῦ ἐν Ἀμφίσσῃ καθεδρικοῦ Ναοῦ «Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου», ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐμπροσθέντος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 1956

† Ὁ Φωκίδος Ἀθανάσιος.

Ἱερά Μητρόπολις Κίτρους

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: α') Κοιμήσεως Θεοτόκου ἐν 10φ χιλιομέτρῳ καὶ β') Ἁγίου Δημητρίου ἐν Νεοκαισαρεία, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ κεκτημένους τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζομένων πιστοποιητικῶν πρὸς ἀνακέρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1956

† Ὁ Κίτρους Βαρνάβας.

Ἱερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν τοῦ Α. Ν. 2200 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς θέσεως Ἐφημερίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ῥετσιανῶν.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1956

† Ὁ Ἄρτης Σεραφεῖμ.

ἘΚΚΛΗΣΙΑ,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΙΟΠΤΕΥΟΝΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐκδίδει ἐπίσης τὸν «Ἐφημέριον» διανεμόμενον δωρεὰν εἰς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐφημερίους, ὡς καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν «Θεολογία», τὴν ὁποῖαν λαμβάνουν ἐπίσης δωρεὰν ἅπαντες οἱ Ἱεράρχαι καὶ οἱ ἐφημέριοι Θεολόγοι Κληρικοί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

Ἐόρτια Γράμματα.

Ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως.

Ῥαδιοφωνικὸν μήνυμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει 1957.

Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι.

Σεβ. Μητροπ. Σάμου κ. Εἰσηναίου, Ὑπόμνημα πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Φ. Κόντογλου, Ἀγιογραφικοὶ χαρακτήρες ἁγίων ἐορταζομένων κατὰ τὸν Ἰανουάριον.

Σεβ. Μητροπ. πρῶτην Νευροκοπίου κ. Γεωργίου, Κανονικὰ Σημειώματα.

Ἐδχὴ ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων Κυπρίων ἀδελφῶν.

Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου κ. Εἰσηναίου, Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ δημοσιοὑπαλληλικὸν ζήτημα.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Νεκρολογία. Ὁ πρ. Νευροκοπίου Εὐγένιος (+).

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Οἱ ἱερεῖς, ἀπευθύνεσθε πάντοτε ἀνεκδοιάτως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», διὰ πᾶν ζήτημα ποῦ σᾶς ἀπασχολεῖ. Ἀπάντησιν θὰ λαμβάνετε ἀμέσως διὰ τοῦ «Ἐφημερίου».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ ἀλληλογραφία τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιεύεται πάντοτε εἰς τὸν «Ἐφημέριον».

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ ἀναγνώσται τῶν περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησίας», «Ἐφημερίου» καὶ «Θεολογίας», ὅπως συνδρομᾶς ἢ ἄλλα ἐμβλήματα τῶν ἀποστέλλουν δι' ἐπιταγῆς μόνον ἐπ' ὀνόματι τῆς Διαχειρίσεως τῆς «Ἐκκλησίας».

Ἐπεύθυνος, Τυπογραφίσις: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1.